

SÜPER EMEKLİLİK
VE GETİRDİKLERİ

Temmuz 1987 Sayı : 10

**HAK-İŞ EMEĞE SAYGI 1
TOPLANTISINDA KONUŞAN ÇELİK :**

**“EMEĞE SAYGI
İNSANA SAYGIDIR.”**

**ASGARI ÜCRETİNİN ÜMİDİ
YİNE KURSAĞINDA KALDI**

HAK-İŞ

Sahibi

Türkiye Hak İşçi Sendikaları
Konfederasyonu adına,
Genel Başkan
Necati ÇELİK

Genel Yayın Yönetmeni

Genel Eğitim Sekreteri
Salim USLU

Yazı İşleri Müdürü

Turan ATLAMAZ

Yazışma Adresi

HAK-İŞ DERGİSİ
Cihan Sk. 1/36 Sıhhiye-ANKARA
Tel : 229 85 53

Yıllık Abone Ücretleri

Yurtiçi : 2500.-TL.
Almanya : 35 DM.
Fransa : FF
S. Arabistan : 45 Riyal
Amerika (uçakla) : 20 \$
Diğer Ülkeler: 12 \$ Karşılığı Döviz

Posta Çeki Hesabı

HAK-İŞ DERGİSİ
321 09 86

- Yayın Kurulu, gönderilen yazılarda dil, anlatım ve yayın tekniği yönlerinden değişiklik yapabilir.
- Dergiden kaynak belirtilerek alıntı yapılabilir.
- Gönderilen yazı ve resimler iade edilmez.
- Yazılarda belirtilen görüşler, yazarların kişisel düşünceleridir.
- Yayınlanan yazılara telif ücreti ödenir.

Kapak, Grafik

REMAKSA Ltd.

Dizgi

Bil Ofset, Fotodizgi Sistemleri

Baskı

Tarhan Ofset

Basıldığı Tarih

Temmuz 1987

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
1. Başkandan (Senaryolar Figüranlar)	1
2. Kapak Konusu (Asgari Ücretlinin Ümidi Yine Kursağında Kaldı)	2
3. Emeğe Saygı İnsana Saygıdır	4
4. Yeni Asgari Ücret Hakkında Ne Dediler?	5
5. İş Kazaları ve Meslek Hastalıkları	8
6. Hak-İş Atakta	10
7. İnanca Saygısızlık En Büyük Zulümdür	13
8. Dostlar Ortak Pazarda Görsün	14
9. Bir Kurultayın Ardından	15
10. Halkımız Uyumuyor Uyutulamıyor	16
11. Aliyaların Çilesi Ne Zaman Bitecek?	17
12. ILO Gündeminde Türkiye	19
13. TRT, İşçiler ve Kaplumbağalar	19
14. Yiğit TOE İşçileri Haklarını Söke Söke Aldılar	20
15. Mevzuat	21
16. Süper Emeklilik Kanunu ve Getirdikleri	23
17. Sendika Haberleri	27
18. Alınleriyle (Sendikal Birlik Ya Da Kuyrukçuluk)	32

BAŞKANDAN

SENARYOLAR FİĞÜRANLAR

Çalışma hayatımız, ulusal ve uluslararası açıdan iki önemli onur kırıcı kararı daha yaşamış bulunuyor. Bunlardan birincisi, emeğe saygısızlığın tescilli olan yeni asgari ücretin komik bir seviyede belirlenmesi, ikincisi ise Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) 'nun 73. Konferansında Türkiye'nin sanık sandalyesine oturtulması...

Aylardır tartışması süren asgari ücret meselesi, çalışanlarımızı büyük bir hayal kırıklığına uğratacak şekilde sonuçlandı. Kiraların 50 bin liradan başladığı mevcut geçim şartlarında asgari ücretin 49 bin lira olarak belirlenmesi, sefaletle devam, demekten başka anlam taşımıyor.

Bilindiği gibi en büyük işveren devlettir. Bu nedenle Asgari Ücret Tespit Komisyonu'nun teşekkülünde, işçiler eşit bir ortamda haklarını savunma imkânına sahip değillerdir. Kaldı ki, eşitlikten uzak mevcut komisyonda işçi kesimi, dünden teslimiyetçi Türk-İş eliyle temsil edilmektedir.

Hak-İş olarak, demokratik olmayan usûllerle belirlenmekte olan bu asgari ücretin, insanımızın ihtiyaçlarına cevap vermekten uzak olacağını aylar öncesinden ilân etmiştik. Bu kehanet miydi? Hayır. Sadece ilgililerin ve Türk-İş'in emeğe nasıl baktıklarını biliyorduk. O da tahmin için yeterliydi. Türk-İş yetkililerini komisyonu terketmeye davet etmiştik ancak, maalesef o basireti gösteremediler. Çalışanlar nezdinde olumsuz oy kullanmış olmalarının hiçbir anlamı yoktur. Sonuç itibarıyla "evet" anlamı taşır. "69 bin lira hesaplanmıştı, 74 bine çıkarıldı" gibi beyanlar ayıp örtme gayretlerinden başka birşey değildir. Soruyorum, komisyon ça-

lışmaları başlarken açıkladıkları taleplerden hangisi cevap bulmuştur. Hiçbiri... Sonuç olarak; Türk-İş emek mücadelesinde takoz görevi yaptığını bir kez daha açıkca ortaya koymuş, tarihi figüranlık rolünü bir kez daha başarıyla oynamıştır.

Türkiye'nin ILO gündemine alınmasına gelince: Her zaman ifade ettiğim gibi, bugün çalışanlarımız son derece kısıtlı ve sıkıntılı bir sendikal hak ve özgürlükler ortamında yaşamaktadırlar. Şu da yine tartışma götürmez bir gerçektir ki, çalışan insanımızın daha fazla dayanma gücü kalmamıştır, sabrı tükenmek üzeredir. Vatan ve milletini seven insanlar bu zulüme "dur" demek zorundadırlar. İç ve dış bir kısım odakların siyasal çıkar veya iç işlerimize karışmak amacıyla çalışanlarımızın içerisinde buldukları bu sıkıntılı durumu istismar metâi olarak kullandıkları veya kullanmak istedikleri görülmektedir.

Türkiye'nin ILO nezdinde sanık sandalyesine oturtulmak istenmesi, ülke egemenliği yönünden sakıncası kadar, insanımız için de onur kırıcıdır. Bu arada, mevcut baskıcı yasalara başta Anayasa olmak üzere alkış tutanların bugün uluslararası örgütlerde şikâyet tellâllığı yapmaları da son derece samimiyezsizdir.

Ülke insanımızın dertlerine, sıkıntılarına sırf yine ülke insanımıza olan saygıdan hareketle çözümler aramanın zamanı gelmiştir, çoktan geçmek üzeredir. Vatan ve milletini seven bütün insanların bu yönde ellerinden geleni ortaya koymaları şarttır. Bu yolda Hak-İş olarak biz, azim ve kararlılıkla işçimize tercüman olmaya devam edeceğiz. Alınteri ve emeğe saygıyı bayraklaştıracağız, inşallah!

Necati Celik

KAPAK KONUSU

ASGARİ ÜCRETİNİN ÜMİDİ YİNE KURSAĞINDA KALDI

Uzun süredir kamuoyunda tartışılan ve merakla beklenen yeni asgari ücret, 24 Haziran 1987 günü 5. toplantısını yapan AÜTK (Asgari Ücret Tespit Komisyonu) tarafından brüt 74 bin 250 lira olarak belirlendi. Buna göre asgari ücret yüzde 79,34 oranında artırıldı.

16 yaşından küçük işçilerin ücreti de brüt 28 bin 500 liradan, 51 bin 300 liraya yükseltildi.

Bu arada tarım-orman kesimi için belirlenen asgari ücret ise brüt 65 bin 700, net 41 bin 315 lira olarak tespit edildi.

Hak-İş'in Tepkisi; BU KARAR EMEĞE SAYGISIZLIĞIN TESCİLDİR

Yeni asgari ücretin net 49 bin 94 lira olarak belirlenmesi, emeğe saygısızlığın tescilidir.

Demokratik olmayan koşullarda, sağlıklı temsil ve eşitlik ilkesinden uzak bir ortamda belirlenen bu yeni sefalet ücretinin daha iyi olması zaten beklenemezdi.

En büyük işveren olan devlet ve işveren yetkilileri karşısında zaten ağırlığı kalmayan işçi kesiminin dünden teslimiyetçi Türk-İş temsilcileri vasıtasıyla temsil edilmesi zaten baştan sonucu ortaya koymuştu. Ve Hak-İş olarak, belirlenecek yeni asgari ücretin doğuştan sakat olacağını peşinen ilan etmiştik.

İşveren ve Hükümet yetkililerinin, bilimsel (!) veriler 67 bini gösterirken 69 bini kabul etmeleri ve Türk-İş temsilcilerinin ısrarı ile brüt 74 bin 250 lirada karar kılmanın konusundaki açıklamalar işçinin onuruyla oynamaktan başka birşey değildir.

Ev kiralarnın, yiyecek ve giyecek fiyatlarının genel olarak yaşam koşullarının yüzdeli açıklamalarla, göz boyayıcı senaryolarla gözlerden uzak tutulabilmesi mümkün değildir. Bu asgari ücret, çalışanların beklentilerine cevap vermekten uzaktır. İnsanınımızı sukut-u hayale uğratmıştır.

Sadık bir figüran olarak fonksiyonlarını yerine getiren Türk-İş yetki-

lileri de bu günaha ortaklardır. "Gerekirse şapkasını alıp çıkacak..." olanların, kuzu kuzu rollerini icra etmeleri bir kez daha işçinin tepkisini celbetmiştir."

Hak-İş Konfederasyonu olarak belirlenen bu komik rakamın, çalışmamıza lâıyk görülmesini emeğe en büyük saygısızlık olarak ilan ediyoruz.

Türkiye'de Asgari Ücretin Tarihçesi

Türkiye'de asgari ücretle ilgili ilk kanun 1921 yılında çıkartılan 151 sayılı "Ereğli Havzai Fehmiyesi Maden Amelesinin Hukukuna Müteallik Kanun"dur.

1936 yılında çıkartılan, "İktisat Vekaleti'nce teklif edilecek işlerde" asgari ücret tespitini ve ilgili yönetmelik çıkartılmasını ihtiva eden 3008 sayılı kanunun 32. maddesi şu hükümü içeriyordu: "İktisadi ve içtimai zaruretler dolayısıyla iktisat Vekaleti'nce teklif edilecek işlerde gerek saat başına yahut teklif edilecek işlerde gerek saat başına yahut yapılan iş

miktarına göre ödenecek işçi ücretlerinin yapılan iş miktarına göre işçi ücretlerinin en aşağı hadleri, bir nizamname ile tespit edilir."

Bu madde 1950 yılının Ocak ayında değiştirilerek 551 sayılı kanunla asgari ücret tespit yetkisi mahalli komisyonlara verildi.

Uygulamaya ise "Asgari Ücretlerin Tespitine Müteallik Yönetmelik'in 1951 yılında çıkartılmasıyla konulabildi. Bu yönetmeliğin 1. maddesinde asgari ücret şöyle tanımlanıyordu: "...Asgari ücret, aynı mahiyetteki işlerde, işçilere normal bir ça-

İşma günü karşılığı olarak ödenen ve işçinin normal gıda, mesken, giyim, sağlık, yakacak ve aydınlatma gibi zaruri ihtiyaçlarını karşılayabilecek kifayette olan bir ücrettir."

Yönetmeliğin 3. maddesi, asgari ücreti işkolu veya yer itibarıyla, mahalli asgari ücret tespit komisyonlarının belirleyeceği hükmünü getiriyordu ancak zaman yönünden bir netlik yoktu. Çalışma Bakanlığında alınacak talimata göre (md. 11) tespiti edilen asgari ücrete 1 ay içerisinde, bakanlık nezdinde itiraz mümkündür (md. 12)

Bu arada "Gazetecilerin Asgari Ücretlerinin Tespitine Müteallik Talimatname" (Şubat 1955) ve "Gemi Adamlarının Asgari Ücretlerinin Tespitine Müteallik Talimatname" (Haziran 1955)'lerle adigeçen mesleklerde özel bir düzenleme yapıldı.

1967 yılında çıkartılan 931 sayılı İş Kanunu ise "Hizmet akdiyle çalışan her türlü işçi..."yi kapsıyor, asgari ücret tespitini AÜTK (Asgari Ücret Tespit komisyonu)na havale ediyor ve 2 yıllık süre getiriyordu. AÜTK'nun teşekkül şeklini de (md. 33) belirttikten sonra toplanma ve çalışma şekli çıkarılacak bir yönetmeliğe havale ediliyordu.

Bu yönetmelik 5 Nisan 1968 günü yayımlandı. 1. madde de asgari ücret şöyle tanımlanıyordu. "... asgari ücret işçilere normal bir çalışma günü karşılığı olarak ödenen ve işçinin asgari gıda, mesken, giyim, sağlık, aydınlatma, taşıt, kültürel ve eğlence gibi zaruri ihtiyaçlarını cari fiyatlar

HAK-İŞ'İN ASGARI ÜCRET KONUSUNDA TALEPLERİ

Dergimizin son iki sayısında kapsamlı bir şekilde kamuoyuna açıklanan ve bir paket halinde Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'na da sunulan Hak-İş'in asgari ücret konusundaki teklifini özet halinde ele alacak olursak;

a) AÜTK (Asgari Ücret Tespit Komisyonu'nun teşekkül şekli demokratik kurallar çerçevesinde yeniden düzenlenmeli Türkiye'nin ikinci büyük işçi kuruluşu olan Hak-İş'e de komisyonda temsil hakkı verilmelidir.

b) Asgari ücret tespitinde üzerinde işlem yapılan ihtiyaç kalemleri, günün şartlarına uygun olarak yeniden belirlenmelidir.

c) Asgari ücret vergi dışı bırakılmalı, net olarak belirlenmelidir.

d) Enflasyonun olumsuz etkisinden ücretlerin korunması amacıyla echelle mobil sistemi uygulanmalıdır.

e) Hesaplanmalarda iki çocuklu bir aile baz alınmalıdır.

f) Asgari ücretlerin 2 yıl yerine her yıl belirlenmesi sağlanmalıdır.

Yukarıda sayılan esaslar doğrultusunda yapılan kapsamlı çalışma sonucu net 120 TL. olması gerektiği ispatlanmış ve kamuoyuna açıklanmıştır.

üzerinden karşılamaya yetecek miktarda olan bir ücrettir."

Asgari ücretin, "mahalli, bölgesel veya belirli bir yerdeki bir veya daha fazla işkolunda veya o yerdeki bütün işkollarında veya milli seviyede" tespit edilebileceği hükmünü de getiren bu yönetmelik "kültür ve eğlence" giderlerini de zorunlu gider kabul etmiştir.

Asgari ücretin tespitinde gözönünde bulundurulacak konular ise şöyle sıralanıyordu:

- Hayat pahalılığı,
- Sosyal ve ekonomik durum,
- Fiilen ödenmekte olan ücret-

lerin genel ortalaması,

- Toplu İş Sözleşmelerinde ücret ve asgari ücretlerin seyri,
- İşçinin çocuk (16 yaşında ve daha küçük) veya büyük oluşu,
- Yapılan işin niteliği."

Bu arada komisyon kararlarının kesin olduğu hükmü de getirildi.

1475 sayılı İş Kanunu ve 1972 tarihli yönetmelik dönemine gelince; 931 sayılı Kanununun, Anayasa Mahkemesince iptalini müteakip çıkarılan 1475 sayılı İş Kanunu, aynı ilkeleri yine ihtiva ediyordu.

Yeni yönetmelik ise, AÜTK'nun kararlarının gerekçeye dayandırılması yeniliğini getiriyordu. Yönetmeliğin getirdiği diğer bir yenilik ise tarım işçilerinin asgari ücretlerinin de yeni yönetmeliğin usul ve ilkelere göre fakat teşekkülü farklı bir komisyonca tespiti idi.

Kalkınma planlarında da şöyle ya da böyle ele alınan asgari ücret konusunda 1961 Anayasa'sında açık bir hüküm olmamasına rağmen 2. ve 41. maddelerde "sosyal devlet" olmanın tabii sonucu olarak dolaylı da olsa ilgili hükümler yerliyordu.

1982 Anayasa'sında ise asgari ücretin tespitinde ülkenin ekonomik ve sosyal durumunun gözönünde bulundurulması esası getirilmiştir.

1979 - 1987 Yılları Arasında Belirlenen Gerçek Asgari Ücretler

Yıl	Günlük Asgari Ücret	Geçinme İndeksi	Asgari Ücret	Ücret İndeksi
1979	180.00	100	180	100
1980	180.00	194	92.78	51
1981	333.33	267	124.84	69
1982	333.33	355	93.90	52
1983	540.00	457	118.16	66
1984	817.50	665	122.93	68
1985	1.380.00	965	143.01	79
1986	1.380.00	1.300	106.15	59
1987	2.475.00	1.885	131.30	73

Tablodan da anlaşılacağı gibi yeni belirlenen asgari ücret yüzde 79,34 oranında artmasına karşın 1979 yılına göre yüzde 27 geride kaldı.

EMEĞE SAYGI TOPLANTISI COŞKUyla YAPILDI

EMEĞE SAYGI İNSANA SAYGIDIR

Büyük bir araç konvoyu ve kalabalık işçi topluluğu Genel Başkan Necati ÇELİK ve beraberindeki heyeti şehir girişinde büyük bir coşkuyla karşıladı. 50'nin üzerinde bir araç selinden oluşan konvoy, Kayseri halkının büyük ilgisi arskun-

Asgari ücretler ve ekonomik sistemimizin vaadettikleri

Doç. Dr. İbrahim E. KOZAK

1985 yılında sanayi kesiminde 16 yaşından büyükler için 41.400 lira olarak ilân edilen asgari ücretin, net olarak 28.000 liraya düştüğünü, bunun da satınalma gücü olarak 85 yılı fiyatlarıyla 15.000 liranın da altında bir miktara tekabül ettiğini, yani devletin, tek bir işçi esasına göre ilân ettiği asgari ücretin üçte biri ile, asgari ücretle çalışmakta olan işçilerin hem kendilerini hem de ailelerini geçindirmelerini beklediğini ifade etmiştik. konunun, belli dönemlere ve şu veya bu hükümetin ekonomik politikasıyla ilgili olmaktan öte, bir sistem meselesi olduğuna dikkatleri çekmek bakımından daha uzun vadeli bazı mukayeseler yapmak yararlı olacaktır. Acaba, mevcut ekonomik sistem, genel olarak çalışanlara ve özellikle de asgari ücretle geçinin işçilere, mesele 12 ve 24 yıllık süreler içinde ne vermiştir? Böyle uzun vadeli bir değerlendirme, sistemin geleceğe dönük olarak ne vaadettiği konusunda da gerçekçi bir fikir verecektir.

1963 yılında, mensucat sanayiinde 16 yaşından büyükler için asgari ücret günlük 9 lira 20 kuruşturdu. Konjonktür Dairesi'nin toptan eşya fiyatları indeksi kullanıldığında, bu miktar, 1987 Haziran fiyatlarıyla aylık olarak takriben 74.500 liraya tekabül etmektedir. Bir başka ifade ile, aradan 24 yıla rağmen asgari ücret, satın alma gücü olarak artmak şöyle dursun, yarı yarıya azalmış bulunmaktadır. 1987 yılında 16 yaşından büyükler için sanayi kesiminde ödenen asgari ücret 1963 yılı fiyatlarıyla 5 lira 11 kuruştur. 24 yıllık süre içerisinde, asgari ücretle çalışan işçilerin ücretleri rakamsal olarak 150 kat artarken, onların ürettikleri mal ve hizmetlerin fiyatları (işverenlerin kazançları ise 270 kattan fazla artmıştır).

1975 yılında, 16 yaşından büyükler için sanayi kesiminde ilân edilen asgari ücret günlük 40 liradır. Bu rakam, 1987 yılı fiyatlarıyla (yine Konjonktür Dairesinin indeksleri dikkate alındığında) aylık 88.500 liraya tekabül etmektedir. Yani, o yıldan bu yana millî gelir artışlarından işçinin alması gereken pay, bu arada gelir dağılımında sağlanmış olması gereken

iyileştirmeler sonucu ücretlilerin millî gelir içindeki paylarında meydana gelmesi beklenen artış dikkate alınmasa bile, asgari ücretle çalışan bir işçi 12 yıl öncesinin yarısından daha geri bir yaşam düzeyine mahkûm edilmiş bulunmaktadır. Bir başka ifade ile, hâlen asgari ücretle çalışan bir işçiye 1975 yılı fiyatlarıyla günlük brüt 118 lira 70 kuruş ödenmektedir bu süre içerisinde, nominal olarak asgari ücretle geçinen bir işçinin geliri, 34 kat, işçilerin ürettikleri mal ve hizmetlerin fiyatları (işverenlerin gelirleri) ise 74 kat artmıştır.

İşte, az gelişmiş bir ülkenin insanın olduğunu hatırlamaya hiç ihtiyaç duymaksızın Karunca bir hayat sürenlerin; 80-100 milyonluk arabalar 300 milyonluk daireleri kapış kapış alanların kazançlarını çalışan/üreten insanların satınalma güçlerinden aktarılan bu meblağlar oluşturmaktadır. şurasını daima gözönünde tutmak gerekir ki, iktisadi hayatın girift ve bütünsel yapısı içinde, herkes yaptığı harcamayı, lüksünü, israfını başkalarına ödetir. Daha doğrusu, ancak yaptığı harcamaları başkalarına ödetme imkânını bulabilenler lüks ve israf yapabilirler. Hz. Ali'nin 1400 sene önce, "**Fakirler ancak zenginlerin israfı nisbetinde sefaletе düşerler**" veya tersinden ifade edersek, "**Zenginler, ancak fakirlerin sefaletli nisbetinde israf ederler**" diyerek özetlediği bu durumu, rahmetli Âkif de şu misralarıyla ne güzel ifade eder:

**Evet, sen eylemezdin sütün sütün fevranın,
Boşanmayaydı o ter, bi-günâh alınlardan.**

Toplumun içine düştüğü bunalım ve anarşi ortamından, mevcut olması tabii olan bir takım dış güçleri sorumlu tutarak durumu kurtarabileceklerini zannederler, eğer samimilerse, asıl temeldeki bu çarpıklıkları, sömürüyü azaltmaya, ortadan kaldırmaya çalışmalıdırlar. Huzursuzluklarımızın temeli, bu çarpık ekonomik, sosyal yapıda ve tabii, bir yerde bunun sebebi, bir yerde de bunun sonucu olan kültürel faktörlerde yatmaktadır. Unutmayalım ki, "**Rüzgâr eken, fırtına biçer!**" Zulüm, sömürü, haksızlık tohumları ekilerek sosyal barış devşirilemez.

da, Kemsan işyerine gitti. Burada grev gömleği giyen Çelik kısaca bir konuşma yaptı. "Sendikaların demokrasinin vazgeçilmez unsurlarıdır, hak arama müesseselerinin çalışmaması demokrasiyi yokeder." dedi.

Beklenenin ötesinde kalabalık bir işçi kitlesinin hincanınç doldurduğu toplantı salonuna büyük bir tezahüratla alınan Necati Çelik'in, topluluğu selâmlamasından sonra tertip komitesi adına açış konuşmasını yapmak üzere Öz Gıda-İş Sendikası Genel Teşkilatlanma Sekreteri Agah KAFKAS kürsüye geldi

Sayın Genel Başkanım,
Basınıımızın ve TRT'nin seçkin temsilcileri,
Kıymetli misafirlerimiz,

Ve oluk oluk alantenni cömertçe aktırdığı halde yine açlığa, yine sefaletle mahkum edilen Yiğit işçi kardeşlerim, şahsım ve Konfederasyonum adına hepinize hoşgeldiniz der, en içten dileklerimizle selâmlarım.

İnsanımızın vazgeçilmez doğal hakkı olan temel hak ve özgürlüklerinin ayaklar altına alındığı.

Her geçen gün işsizler ordusunun çığ gibi büyüdüğü.

İş bulma mutluluğuna erişebilmişlerin ise, açlık ve sefaletle mahkum edildiği,

Ağır ekonomik koşullar altında ahlâki ve kültürel değerlerin yokoluza yüz tuttuğu,

Faizin alınterini alaya aldığı,

Dudak boyası ithaline üç milyar lira bulunurken, Kayseri Kemsan'daki, Kocaeli Mobilyadaki ve Manisa İmamoğlu İplik fabrikasındaki benim işçi kardeşime 32 bin liranın çok görüldüğü,

Ana karındaki çocuğun bir milyon borçla dünyaya geldiği,

Sömürünün, kumarın, fuhuşun yasallaştığı, buna karşın çalışan insanımızın tek güvencesi olan hür toplu pazarlık ve grev hakkının kurşun sıkılmaz silah haline getirildiği, ülkemizi teknoloji çöplüğü haline getirmek isteyen Batıya karşı, körü körüne batıllaşma sevasında olanların ülke değerlerimizi ve insanımızı hiçe saydığı ve her şeyden öte bu zulüm mekanizmalarının Demokrasisi adına kurumsallaştırıldığı bir ortamda,

Yeni Asgari Ücret Hakkında Ne Dediler?

● **Mükerrem TAŞÇIOĞLU (Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı)** "Yaklaşık net 50 bin lira ilk işe başlayanlar için hiç de fena bir para değil. Bu ilk işe girenin ilk aldığı çıplak paradır. Bu parayı alanların miktarı da çok azdır. Buna karşılık bize diyorlar ki. Ama bu işçi evli ve iki çocuğu var. Hayır, işe yeni girenin evli ve iki çocuğu olmaya hakkı yoktur. İlk işe başlayan insan evlenmez. Batı'da da böyle"

● **Prof. Dr. Turan YAZGAN (Bilim adamı)** "Tespit edilen asgari rakkam insan haysiyetine yaraşmıyor."

● **Sakıp SABANCI (İşadamı)** "Asgari ücret bugün lafta kalmış bir olaydır. Semboliktir. Hiç olmamasını isterim. Buna rağmen rakam olarak uygun değildir. Etin fiyatı, evin kirası gözönüne alındığında çağdışıdır."

● **Salim USLU (Hak-İş Genel Eğitim Sekreteri)** "Sağlıklı temsil ve eşitlik ilkesinden uzak bir ortamda belirlenen bu yeni ücretin daha iyi olması beklenemezdi. Düünden teslimiyetçi Türk-İş temsilcileri vasıtasıyla işçi kesiminin temsili, sonucu zaten baştan ortaya koymuştu."

● **Hüseyin TANRIVERDİ (Hizmet-İş Sendikası Genel Başkanı)** "Asgari ücretli bir işçi günün ekonomik şartları içinde artan fiyatlar, kiralalar ve enflasyon canavarı karşısında bu parayla geçinebilir mi? Beşinci harcamasını dahi karşılayamayan işçi, ev kirası, giyim, sağlık, ulaşım, kültür giderlerini nasıl karşılayacak?"

● **Mehmet ARAS (Özdemir-İş Sendikası Genel Başkanı)** "Belirlenen yeni asgari ücret, sendikaların T. İ. S.'lerinde aldıkları zamların üzerinde bir artış sağladığı için, ülkenin ekonomik şartları da gözönüne alınacak olursa normaldir."

● **Mehmet ER (Öz İplik-İş Sendikası Genel Başkanı)** "Bu ücret bir köle ücreti olmaktan bile uzaktır. Çünkü kölenin bütün ihtiyaçları asgari şartlarda da olsa efendisi tarafından karşılanmaktadır."

● **Abidin ÖZKARAASLAN (Öz Ağaç-İş Sendikası Genel Başkanı)** "Mevcut kanunlarla sendikaların bir çok işyerinde başaramadığını hükümet başarmıştır. Ancak, üstüne basa basa söylüyorum, kesinlikle yeterli değildir."

● **Temel ÜSTÜN (Hak Tarım-İş Sendikası Genel Başkanı)** "Zaten ağır ekonomik şartlarda yaşama mahkum edilmiş olan tarım işçisine çifte standart uygulanması, sorunu daha da vahimleştirmektedir."

● **Fikri SAĞLAR (SHP Genel Sekreteri)** "Bu sefer dağ fare bile doğurmamıştır. Çünkü bu para ile değil geçinmek, geçinmeyi düşünmek bile abestir. Bu ücret olsa olsa Semra ÖZAL'ın terlik parası olabilir. Özal böylece emeğe gösterdiği saygıyı ortaya koymuştur."

● **Murat SÖKMENOĞLU (DYP Hatay Milletvekili)** "Türkiye'de iki senede enflasyon yüzde 100'ün üzerinde olduğuna göre bu yeni asgari ücretle nasıl geçilecektir? Fukaralık kader olmaktan nasıl çıkacaktır?"

● **Nuri KORKMAZ (DSP Genel Sekreteri)** "Tespit işleminde tıpkı Hakem Kurulu'nda olduğu gibi, hükümet işverenle ortak hareket etmiştir. Dağ fare doğurmuştur."

● **Rıza ULUCAK (RP Genel Başkan Yardımcısı)** "Bugün her tespit edilen Asgari ücretin yüzde olarak yüksek olması bir aldatmaca olup, tespit edilen rakam ve yöntemi çağdışıdır. Zira 1978'de bile bir çocuklu aile dikkate alınarak A. U. Tespit edilmişken 10 yıl sonra geriye gidilerek sadece bekar işçi için tespit edilmiş olması hakların geriye götürülmesinden başka bir şey değildir."

● **Cevdet SELVİ (Petrol-İş Genel Başkanı)** "Yaşadığımız ekonomik koşullar içinde, işçi kesimi için verilen bu rakam yeterli değildir. Asgari ücret hesap edilirken en az 3 kişilik bir ailenin baz alınması lazımdır. Allah asgari ücretliye kolaylık versin."

● **Nazım TUR (Dok Gemi-İş Sendikası Genel Başkanı)** "Biz 100 bin lira demistik. Vergi dışında tutulmamış olması da, asgari ücreti, asgari geçim olmaktan çıkarmıştır. belirlenen asgari ücret ülke gerçekleriyle bağdaşmamaktadır."

**İnsanımıza saygı diyoruz!
Alınlarına saygı diyoruz!
Emeğe saygı diyoruz!**

Bu karanlık atmosferi aydınlatmakla görevli olduğu halde, hür toplu pazarlık sistemine keyfi müdahalelerde bulunan, şirket kurtarma adı altında ülke insanının haklarını sermayeye ulufe olarak sunan, yokluk ve sıkıntılar içerisinde inim inim inleyen işçilerin, memurların dar ve sabit gelirlerinin sesine kulak tıkayan, köklü çözümler yerine oyalamayı tercih eden siyasi iktidarı, emeğe saygıya davet ediyoruz!

Asli görevi işçinin haklarını aramak olduğu halde; asılsız, dayanaksız ve tutarsız yalancı pehlivan edalarıyla işçiyi oyalayan yeşil Amerikan dolarları hünerine doğum kontrol kampanyaları yürüten, genel grev teraneleriyle basını meşgul ettiği halde yasal grevi dahi yapamayan ve sendikacılık adına yüz kızartıcı toplu iş sözleşmelerine imza koyan Türk-İş'i, emeğe saygıya davet ediyoruz!

Eğitilmiş ilkesinden uzak, kayırmacı yasalardan himayesinde çalışan tam bir zulüm koskacında tutan, ürettikleriyle servetine servet kattığı halde çalıştırdığı insanları hor gören, insan onuruna yakışmayan davranışları reva gören ve adeta alınlarıyla alay eden işverenleri de emeğe saygıya davet ediyoruz!

Ve ülkemizin sağduyu sahibi insanlarına sesleniyoruz:

Özgürlüklerin olmadığı, insanların insanca yaşayamadığı, kişilerin inançlarıyla alay edildiği, sınırsız haks ve savurganlığın kurumsallaştığı, insanların ümitlerinin istismar edildiği, bir yanda mutlu azınlık milyarderler har vurup harman savururken diğer yanda oluk oluk ter akıtanların sefaletle mahkûm edildiği bu koşullarda;

**Başarı olur mu?
Huzur olur mu?
Birlik olur mu?
Kardeşlik olur mu?**

Ezilen, sömürülen, hor görülen yigit işçi kardeşim, sana sesleniyorum! Bu işler acısı gidice dur demek istiyorsan. Senin alınlarınla alay

edenlere haddini bildirmek istiyorsan. Senin kanını vırek varlığını devam ettiren sülükleri ezip geçmek istiyorsan. Layık olduğun onurlu konumuna gelmek istiyorsan. Seni sindirmek isteyenlerin ensesine balıyoz gibi inmek istiyorsan;

Varlığını senin varlığında gören, senin kutsal emeğinin onurlu mücadelesini veren, senin dertlerine çözüm bulmayı kendine şiar edinmiş bulunan, herşeyiyle senin öz kuruluşun olan, Hak-İş saflarında toplan! Toplan ki; kenetlenmiş nasuru ellerin, tek gönül olmuş cesur yüreklerin neler yapabileceğini gösterebiliriz dostu-düşmana... Toplan ki; bayraklaşturalım emeğe saygının ne demek olduğunu!"

"Büyük Başkan Necati Çelik" sloganları ile coşkulu bir şekilde kürsüye davet edilen Genel Başkanımız Necati Çelik, çalışma hayatının içerisinde bulunduğu çıkmazı, yasalardan, Hükümetin müdahaleleri yönünden ve Türk-İş'in olumsuz tavır yönünden olmak üzere üç ana başlık altında vezir bir şekilde dile getirdi.

mimiyetsiz, tutarsız ve işçiyi oyalayan Türk-İş'in olduğunu belirtti.

"Alınleri Emek Hak-İş Demek", "İşçiler Elele Birlikte Hak-İş'e" sloganlarıyla zaman zaman konuşması kesilen Çelik, Türk-İş'e hitaben "Gelin ortak eylem yapalım. Haklı gereklere ortaya koyun, birlikte mücadele verelim. Var mıdır emeğe, omuz omuza mücadele?" diyerek çağrıda bulundu.

"Ezilen, sömürülen, helal alınleriyle alay edilen, özyurdunda garip yigit işçi kardeşim, senin öz kuruluşun emeğinin onur mücadelesinin abidesi Hak-İş'in temel ilkesi senin sesine tercüman olmaktır. İşte bunun için diyoruz ki; işte kürsü senin, söz senin!" diyerek Divan sözcüsü Özdemir-İş Sendika Genel Teşkilatlanma Sekreteri Mustafa Atlı mikrofona işçileri davet etti.

Hamza Sönmez (Kemsan İşçisi) "Başta Genel Başkanımız olmak üzere tüm ilgililere şükranlarımızı sunarım" diyerek sözlerine başlayan Sönmez, işverenleri katı tutumlarını örneklerle dile getirdikten sonra içerisinde buldukları ekonomik zorlukları dile getirirken şöyle dedi: "Bizler ailelerimizden ve çocuklarımızdan utanıyoruz. Onlara babalık yapamıyoruz. Bazen kıramıza ve borçlarımızı dahi ödeyemiyor sahteکار duruma düşüyoruz."

Vahap Koçer (Taksan İşçisi) Toplu İş Sözleşmesi görüşmelerinin uzamasının işçilere verdiği zararları getirerek sözlerine başlayan Koçer, günümüzde politikaların belirlenmesinde işçilerin görüşlerine gereken önemin verilmediğini, hayat şartlarının çok ağır olmasına rağmen işçi ücretlerinin çok düşük olduğunu belirtti. Sonra "Hak-İş saflarında omuz omuza haklarımızı sonuna kadar savunalım" diyerek sözlerini bitirdi.

Mehmet Er (Öz İplik-İş Sendikası Genel Başkanı) "Emeğe Saygı'nın ne demek olduğunu açıkladıktan sonra "emeğe saygı bizim kendimize saygı duymamızla başlar" diyerek sözlerine başlayan Er, "Emeğe saygı mücadelesinde tutanmış bir sendikalar ortamı yaşıyoruz. Ücretlerin düşük, net asgari ücretin 28 bin lira olması emeğe saygısızlığın, insana saygısızlığın göstergesidir. Bugün ücretlinin köle kadar bile güvencesi yoktur. Mevcut yasalar işçinin sırtında şaklayan doksan dokuz başlı kurbaktan başka bir şey değildir. Bu kurbak yasaları, adaletli, insan onuruna yakışır bir şekilde değiştirilmelidir."

Emeğe saygılı olmayanları insana saygılı olmazlar. Bu yasaların sorumlularını işçiler, toplum ve tarih mahkûm edeceklerdir." diyerek sözlerini tamamladı.

Emin TEKER (EBK işçisi) "Türk-İş'in bir işçi kuruluşu olarak ortaya koydukları tavır emeğe saygısızlığın en belirgin örneğidir." diyerek sözlerine başlayan TEKER, yaşanan emeğin ucuzluğu, işçi kuruluşlarının etkin çalışmasıyla son bulacaktır. İnançlı, samimi Hak-İş kadroları bu bozuk düzene dur diyecektir." dedi ve bütün işçileri Hak-İş saflarına davet etti.

"Ücretlerin komutla, fiyatların serbest bırakıldığı başka bir demokratik ülke göstermezsiniz." diyerek sözlerine devam eden Çelik, sosyal adaletin olmadığı yerde huzurun başın, kardeşliğin olmayacağını, bugün sosyal bunalımın patlama noktasında olduğunu, bugünkü bu çıkmazın başlıca nedenlerinden birisinin de sa-

Mehmet Aras (Öz Demir-İş Sendikası Genel Başkanı) çalışanların içerisinde bulunduğu işler acısı durumu örnekleriyle ortaya koyan **Aras**, hükümet yetkililerinin bu toplantıya katılmamasını eleştirerek, işverenlerin ve yetkililerin içerisinde yüzdükleri lüks ve israf karşısında yokluk ve sefâlet içerisindeki çalışanların halini dile getirdi.

"Türkiye'nin yapısına uyan bir sistem geliştirilmedikçe çalışanlar ezilmeye mahkumdur." diyerek sözlerine devam eden **Aras**, bir işçinin yazdığı anlamlı şiiri de alkışlar arasında okuyarak kürsüyü terketti.

İsmail İNCE (Hizmet-İş Sendikası Yozgat Temsilcisi) "Bizler Hak-İş'in vermiş olduğu onurlu mücadelenin Yozgat'taki askerleriyiz. Yapılan T. İ. S.'den çok memnunuz. Hak-İş'e gelmeyen bütün kardeşlerimizi de bu saflara davet ediyorum."

Salım USLU (Hak-İş Genel Eğitim Sekreteri) "Sendikalar, demokratik baskı grubu olma işlevi görevlerini yerine getirme uğraşı veriyorlar. Bu uğraşta işçilerin demokratik katılımı sağlayarak sendikaları yönlendirmeleri gerekir." diyerek sözlerine başlayan **USLU**, Türk-İş'in mevcut yasa ların baş sorumlusu olduğu halde, bugünkü şikâyetçi tavrılan mizâhi bir dille ortaya koydu. Bugün 3 milyon insanın inim inim inlediği bu ortamın sorumlularının yaptığı faaliyetleri demokrasi perdesi ardına sığınarak yaptıklarını belirtti.

"Karanlığa küfretmektense bir mum yakmak evlâdır." atasözünü hatırlatarak işçilerin di meselelerine kendisinin sahip çıkması gerektiğini söyleyen **USLU**, "Size sizden başka dost yok. Bunun için sizin sorunlarınıza eğilenlere destek olunuz." diyerek sözlerini bitirdi.

Nurettin TUNÇ (Fırın İşçisi) "Bizler tam 12 yıl Tek Gıda-İş'in bu saltanatını kurması için aidat ödeyen, işçileriz. Bu süre içerisinde T. İ. S. imzalanmadı, bizim hiç bir hakkımız aranmadı." diyerek 12 Eylül sonrası Öz Gıda-İş'in kazandırdığı hakları da sayan **TUNÇ**, iyi dileklerini belirterek sözlerini tamamladı.

Mahmut ARSLAN (Hizmet-İş Sendikası Genel Sekreteri) Toplantının anlam ve önemini dile getiren **ARSLAN**, "Bugün sokaklara dökülmenin değil kendimizi hesaba çekmenin günüdür" diyerek sözlerine başladı.

Hizmet işkolunda çalışan insanların, eşitlikle bağdaşmayacak bir şekilde çok kötü uygulamalara ve zulüme maruz bırakıldıklarını belirterek durumu protesto etti.

Bugün Hak-İş'in ve bağı sendikaların verdikleri şanlı mücadelenin fedakârlıktan başka bir şey olmadığını belirten ARSLAN, "Bu mücadele inşallah güçlenecek haklılığa ve zulme son vereceğiz." diyerek sözlerini bitirdi.

Perit TAŞAĞIL (Özdemir-İş Kayseri Şube Başkanı) "Biz işçiler uzun yıllardır adataımızı almaktan başka bizimle ilgili olmayan sendikaların elinde kaldık. Bugün çok şükür Anadolu'nun başından "Emeğe Saygı" diye haykırabiliyoruz. Dün şube başkanlarının dahi yüzünü göremeyen bugün Hak-İş sayesinde Genel Başkanımızla birlikte omuz omuza emeğin mücadelesini veriyoruz."

Vakkas SÖYLEMEZ (Öz İplik-İş Genel Teşkilatlanma Sekreteri) "Çalışma hayatı bitkisel hayat yaşamaktadır. Geçmişin faturasını işçiler ödemeye mahkûm edilmişlerdir. Bu yasalar için alkış tutan Türk-İş işçiyi ihanet etmiştir."

Zekeriya İLKDOĞAN (Öz Gıda-İş Sendikası Genel Eğitim Sekreteri) "Bir lokma ekmeğini huzur ve güven içinde, nâmerde el açmadan elde etmeye çalışan biz işçiler emeğin mücadelesini vermeye çalışıyoruz." diyerek sözlerine başlayan İLKDOĞAN, işçiler aleyhine uygulanan sosyal ve ekonomik politikaları rakamlarla ortaya koyduktan sonra "Günümüz toplumunda tükürceğine yiyenler karşısında bir lokma ekmeğin mücadelesi verilen bu zulüm mekanizması son bulsun." diyerek sözlerini tamamladı.

Muzaffer ÜNLÜ (Kapıcı ve Kaloriferçiler İstanbul Şube Başkanı) Hak-İş'in kuruluşundan bugüne kadar emeğe saygının mücadelesini verdiğini söyleyen ÜNLÜ, kapıcı ve kaloriferçilerin sorunlarını somut örnekleriyle ortaya koyduktan sonra iyi dilek ve temennilerini ifade etti.

Sosyal Bir Afet

İŞ KAZALARI VE MESLEK HASTALIKLARI

Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO)'nun bulgularına göre dünyada her 3 dakikada bir işçinin iş kazası veya mesleki hastalık nedeniyle öldüğü bilinmektedir. Yine aynı örgütün tespitlerine göre dünyada her yıl ortalama 110 milyon işçi iş kazası geçirmekte veya mesleki hastalığına yakalanmakta ve 180 bin işçi de aynı nedenlerle hayatını kaybetmektedir.

Söz konusu nedenleri hazırlayan etmenlerden bazıları şöyle sıralanabilir:

- Üretim ve kimyasal işlem esnasında çıkan duman ve gazlar,
- Maden ocakları gibi ortamlardaki tozlu hava,
- Radyasyon,
- Çok soğuk veya çok sıcak çalışma ortamları,
- Pamuk harmanlamasında olduğu gibi yapay nemlendirmeler,
- Gürültü ve titreşim,
- Kimyevi maddelerin deri yoluyla vücuda emilmesi,
- Böcek sokmaları ve yılan ısırılmaları,
- Makineye kaptırmalar,
- Kayma ve düşmeler,
- Elektrik akımına çarpılma,
- Monotonluğun yarattığı psikolojik yapı üzerindeki olumsuz etkiler,
- Çalışma sırasında yaşanan kaygılar ve sinirsel gerilmelerin neden olduğu meslek hastalıkları ve iş kazaları.

Aynı zamanda şunu da belirtmek gerekir ki, iş kazaları ve meslek hastalıkları birbirinden ayrı ele alınamaz. Örneğin, bir mesleki hastalığa kaynaklık teşkil eden etmen aynı zamanda iş kazasına da neden olabilmektedir.

İşyeri dışındaki eğitim, beslenme, elverişsiz konut, geçim sıkıntısı... gibi faktörler de göz ardı edilemez.

Yukarıda sayılmaya çalışılan mesleki hastalık ve iş kazası nedenleri özellikle itibarıyla ele alındığında hangi işkolunda hangisinin daha etkin olabileceği açıkça görülür. Örneğin; böcek sokmaları ve yılan ısırılmaları tarım işkolun-

da, üretim ve kimyasal işlem esnasında çıkan duman ve gazlar ise petrol-kimya ve yakın işkollarında daha etkilidir.

Günümüzde mevcut istatistik verilerinin çok çok yetersiz olduğu da diğer bir gerçektir.

SSK, madde 11-B, meslek hastalığını şöyle tanımlamıştır:

"Sigortalının çalıştırıldığı işin niteliğine göre tekrarlanan bir sebeple veya işin yürütüm şartları yüzünden meydana gelen geçici veya sürekli hastalık, sakatlık veya ruhi anza halleri meslek hastalığıdır."

Bu tanımda adı geçen kastedilen zaman ve nitelik yönünden tespiti müteakip maddelere ve SSK Sağlık İşlemleri Tüzüğüne ekli Meslek Hastalıkları Listesi'ne bırakılmıştır.

İlgili Tüzüğün 64. maddesi ise mesleki hastalıklarını,

- 1- Kimyasal maddelere bağlı olanlar,
- 2- Mesleki cilt hastalıkları,
- 3- Pnömonokonyozlar ve diğer mesleki solunum sistemi hastalıkları,
- 4- Mesleki bulaşıcı hastalıklar,
- 5- Fizik etkenlere bağlı mesleki hastalıklar olmak üzere 5 grupta toplamıştır.

Bilimsel araştırmalar ve yeni yeni buluşlarla tespit edilen bir kısım hastalıkların da bu tüzüğe geçirilmesi şarttır. Ancak bu konuda yeterli çalışmanın yapılabildiği söylenemez.

-İş Kanunu'nun ilgili hükümlerine göre çıkartılmış bulunan İşçi Sağlığı ve Güvenliği Tüzüğü, Yapı İşlerinde İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Tüzüğü ve Ağu ve Tehlikeli İşler Tüzüğü gibi tüzükler işverenlere birçok yükümlülükler getirmişlerdir.

İşyeri incelemeleri yapılırken işin niteliklerine göre genel ve bireysel tedbirlerin alınıp alınmadığının belirlenmesi şarttır.

İlgili tüzüklerin hükümleri incelendiğinde yeterince ayrıntılara inilmediği görülecektir.

Görülen odur ki; işverenler yükümlülüklerine uymamaktadırlar. Yeterli önlemler alınmamakta, bazen ilkel tekniklerle iş savsaklanmakta, kişisel önlemler ise denetim yetersizliği nedeniyle lafta kalmaktadır.

Ağır ve Tehlikeli İşler Tüzüğü; Parlayıcı, Patlayıcı, Tehlikeli ve Zararlı Maddelerle Çalışan İşyerlerinde ve İşlerde Alınacak tedbirler Hakkındaki Tüzük ve İş Süreleri Tüzüğü gibi tüzüklerin de gereksinimi kapsayabildiği ve gelişmelere ayak uydurabildiği de söylenemez.

Her şeyden önce ilgili yasa ve tüzüklerin gelişmeleri kapsayacak şekile getirilmesi ve devlet eliyle denetimin ve yaptırımların etkinleştirilerek çalışanın yaşamı açısından son derece önemli olan bu konunun işverenlerin inisiyatifinden kurtulması gerekir.

İşçi Sağlığı ve Güvenliği Kurulları, özülerek belirtmek gerekir ki, varoluş amaçlarını gerçekleştirmekten uzaktırlar. Öncelikle, kuruluş itibariyle işveren ağırlıklı bir kuruldur. İşverenin gündem, yer, gün, saat belirleme yetkisini elinde bulundurduğu ve ciddi bir yaptırımın bulunmadığı bu kurulun çalışmalarını duvarlara asılacak ilanları belirlemekten öte gidememektedir.

50'den az işçi çalıştıran işyerlerinde İşçi Sağlığı ve Güvenliği Kurulunun olmaması bize anlamsızdır. Zira, 50'den az işçi çalıştıran yerde işçi sağlığı ve güvenliğiyle ilgili önlemlerin belirlenmesi ve uygulanmasına neden gerek duyulmuyor?

Geçirdiği bir kaza sonucu ilgisizlik nedeniyle hayatını kaybeden Hizmet-İş Sendikamızın üyesi Şerafettin ŞAYUR.

Yurdumuzdaki iş kazalarının diğer ülkelerdeki iş kazalarına göre oranına gelince;

Hemen belirtelim ki, bu konuda maalesef istatistiki verilerin gerçeği yansıttığı söylenemez. Örneğin, SSK verilerine göre, sigortalı sayısı sürekli artarken iş kazaları düzenli bir düşüş kaydetmiştir. Hele hele meslek hastalıklarında ideal (.) bir rakama varılmış bulunmamaktadır. Belirlemelerimize göre bu rakam onbinde 30'ların altına düşmüştür.

5. Beş Yıllık Kalkınma Planı döneminde, SSK verilerine göre Türkiye'de her işgününden ortalama 600 kaza olmuştur. Ölümle sonuçlanan iş kazaları ise aynı dönemde her iş saatinde 3-4 civarındadır.

Gerek ILO, gerek SSK ve gerekse DİE kaynaklarına göre iş kazası ve iş kazası sonucu ölüm yönünden Türkiye dünyada en önde olan ülkelerden birisidir. Bir örnek vermeyiz gerekirse Türkiye, kömür madenciliğinde ölümle sonuçlanan kaza yönünden dünya birincisi; imalat sanayinde ise Uganda, Tanzanya ve Haiti gibi ülkelerden dahi geridir.

Ve yine ilginçtir, 1980 öncesi 18 yıllık dönemde kaza sonucu işgünü kaybı, grev sonucu işgünü kaybının 2,12 katıdır.

İŞÇİ SAĞLIĞI VE İŞ GÜVENLİĞİ HAFTASI DÜZENLENDİ.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından 4-10 Mayıs tarihleri arasında "İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Haftası" düzenlendi. Ankara'da yapılan açılış toplantısına, bakanlık, işçi ve işveren çevrelerinden kalabalık bir izleyici topluluğu katıldı. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı **Mükerrem TAŞÇIOĞLU** açılış konuşmasında ülkemizde bu konunun "sosyal bir afet" şeklini aldığını, böyle bir hafta düzenlenmesinin ise dünyada ilk örnek olduğunu belirtti.

Günde ortalama 4 işçinin iş kazası nedeniyle hayatını kaybettiğini, 7 işçinin ise sakat kaldığını ifade eden **TAŞÇIOĞLU**, yılda ortalama 150 bin iş kazasının olduğunu, 500'ü aşkın meslek hastalığının tespit edildiğini bunun sonucu 2600 daimi işgörmelik, biri aşkın ölüm, toplam 20 milyar liralık yük teşkil ettiğini söyledi.

Geçmiş yıllara anı verilerle son yıl verilerini karşılaştırmak suretiyle memnuniyet verici bir gelişmenin görüldüğünü de ifade eden **TAŞÇIOĞLU** "Şurası bir gerçektir ki, iş kazaları ve meslek hastalıklarıyla

mak, sonuçlarını düzeltmek ve tedavi etmekten daha kolay ve ekonomiktir." dedi.

İşçi kesimi adına konuşan Türk-İş Genel Başkanı **Şevket YILMAZ**, ilgili mevzuatın aslında yeterli olduğunu, aksaklıkların tam uygulanmamasından kaynaklandığını, üst düzeyde devamlı hizmet verecek İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Komitesinin oluşturulmasının gerekliliğini belirtti.

TİSK Genel Sekreteri **Kubilay ATASARAY** da yaptığı konuşmada iş kazaları ve meslek hastalıklarının ülke için maddi ve manevi faturasının çok kabarmış olduğunu dile getirerek bu konuda eğitimin önemini belirtti.

Hafta boyunca adana, Ankara, Bursa, Erzurum, Gaziantep, İstanbul, İzmir, Kayseri, Kocaeli, Samsun ve Zonguldak illerinde yapılan toplantılarla konu ele alındı ve çalışmalar yapıldı.

Marmara ve Güney Doğu Anadolu Bölge Başkanlar Toplantısı Coşkuyla yapıldı.

HAK-İŞ ATAKTA

Hızlı bir teşkilatlanma faaliyeti içerisinde bulunan Konfederasyonumuz, tabanın nabzını tutmak ve beklentileri doğrultusunda çalışmalarını yönlendirmek amacıyla bölgeler bazında toplantılar düzenlemeye başlamıştır.

Öncelikle bölge bazında durum değerlendirmesi, çalışma hayatıyla ilgili ulusal ve uluslararası gelişmeler, yöneltilen soruların cevaplanması ve sorunların değerlendirilmesi olarak özetlenebilecek bu seri faaliyetlerin umulanın ötesinde ilgiyle karşılanması son derece ümit vericidir.

Birincisi İstanbul'da 6 Haziran günü yapılan Marmara Bölge Başkanlar Toplantısı'nın açış konuşmasında Genel Başkan Necati ÇELİK, şöyle dedi:

"Ülkemiz her yönüyle ahtapotun kısıkaçları arasındadır. İçinde bulunulan tablo Türkiye'nin ötedenberi iyi idare edilmediğinin açık göstergesidir.

Gerek ekonomik açıdan ve gerekse Anayasa ve Yasalar açısından ülkemiz önemli gerilemelere tanıklık.

1982 Anayasası 1961 Anayasasıyla kıyas edilemeyecek ölçüde geri ve uygulanabilirliği olmayan hükümlerle doludur. Keza Anayasa'ya paralel olarak çıkartılan 2821 ve 2822 sayılı yasalar geriye atılmış adımlardır.

Ekonomik yangın hergün büyümekte, özellikle bordro mahkumlarının geçim sıkıntılarını çözümler halledir.

Ek zam gibi pansuman tedbirlerle bu müzmin yarayı tedavi asla mümkün değildir. Ek zam talepleri işçi-işveren ve Hükümet üçüsünün çaresizlik ve aczini ortaya koymaktadır.

Devleti elinde tutan güçler içmeden sarhoş olmuşlardır.

Faiz oranları ile hergün oynama, emisyon hacmi, çiftçi ve esnafta yeni vaatler uygulanan ekonomik politikaların yanlışlığını ve uygulayanların tutarsızlığını sergilemektedir.

24 Ocak 1980'den bu yana uygulanan kemer sıkma ve istikrar tedbirleri Millete zulüm noktasına vardığı, alınan bu tedbirlerin istikrar yerine istikrarsızlık ve zulüm mekanizması haline aldığı bugün artık tartışmasız kabul görmektedir.

Yıllık olarak alınan ücret zamları ilk 5 ayda değerini kaybetmekte, kalan 7 aylık sürede işçi borçla geçimini sağlayabilmektedir. Sözümona serbest piyasa ekonomisi ile fiyatların dizginleneceği varsayılmış ancak görünürde fiyatlar intiharlara vesile teşkil etmiş, milletin kanını emer olmuştur.

Bütün bu saymadığımız çıkmazlar, başta Anayasa ve Yasaların acımasızlığından ve Demokrasinin aşkına dikensiz gül bahçesi özleminde kaynaklanmaktadır.

Bugünkü mevzuat hazretleri sayesinde Sendikalar ne ekonomik baskı gruplarıdır ve ne de talep müesseseleridir.

Çalışma hayatının tek hakimi ne yazık ki işverenlerdir. Bugünkü anayasa ve Yasalardan şikayetçi olmayan tek kesimin işverenler oluşu oldukça düşündürücüdür.

% 10 baraj makul bir oranda düşürülmediği, hak ve menfaat grevi yeniden sağlanmadıkça ne hür sendikacılık ve ne de serbest toplu pazarlıktan söz etmek mümkün değildir.

Demokrasilerde sağlıklı temsil esastır. Ço-

ğunluk despotizmi katiyen Demokrasinin kendisi değildir. Bu itibarla hem Türk-İş'i ve hem de işverenleri koruyan ve himaye eden mevzuatla yasalarla çıkartılmalıdır. Bu ve benzeri önemli konularda Siyasal İktidarın vurdumduymazlığı çok acıdır.

Ülke alev alev yanarken sayın Başbakanın işverenlerin yatlarıyla gönül eğlendirmesi işte bu sakat düşüncenin tezahürüdür.

Asgari Ücret Tespit Komisyonunun düşük çocuk doğuracağı ikinci toplantısında gün yüzüne çıkmıştır.

Bu itibarla Türk-İş'in ya önerilerini kabul etmesi veya komisyondan çekilmesi kaçınılmazdır.

Komisyon raporlarına katılıp, komisyonun resmen toplanmasını sağladıktan sonra, ağlama ve sızlanmanın fayda getirmeyeceği açıktır.

Çalışan kesim oldukça dinamiktir ve asla çaresiz değildir.

Asgari Ücret tespitinde bekâr işçi yerine iki çocuklu bir aile esas alınmalı ve net 120 bin TL. si olarak tespit edilmelidir.

Bütün yapılan bilimsel tespitler HAK-İŞ'in talebinde nedenli haklı ve isabetli olduğunu ortaya koymaktadır." Toplantıya katılanların dikkatle dinlediği açış konuşmasını müteakip bölge başkanı, şube başkanı ve işyeri temsilcisi arkadaşlar söz alarak yerel sorunları yanında, sendikal özgürlüklerin geri alınması ve sendikal birliğin ve dayanışmanın önemi konusunda görüşlerini dile getirdiler.

Salim USLU
(Genel Eğitim Sekreteri)

"Değerli arkadaşlarım, Hak-İş'in böylesine hızlı büyümesi, üyeleriyle böylesine muhabbetli ortamlarda kucaklaşması bazı kesimlerce şu veya bu şekilde yaftalanmaya çalışılmaktadır.

Geçen sayısında Akis Dergisi "Hak-İş'in ardında DİSK var" diyordu. bu haftaki sayısında Yankı ise "Hak-İş'in ardında Anap var" diyor. Soruyorum size Hak-İş'e DİSK'in devamı olduğu için gelen var mı?

Bütün işçilerin hep bir ağızdan "yok" cevabı vermesini müteakip devamla;

"ANAP" Hükümetinin kamu kesimindeki görevlilerinden hangisi sizi Hak-İş'e gidin diye zorladı?"

İşçilerin yine hep bir ağızdan cevap vermesi üzerine;

"İşte sizler, bu hareketinizle, hakkınızda koparılan yalanları tezkip ettiniz.

Kışın sıcak, yazın klimalı serin odalanda, rahat koltuklarında sendikacılık yapanlar Hak-İş'in nasıl hızla geliştiğini anlayamazlar."

Hak-İş'e çamur atmaya çalışan rakip sendikaların samimiyetsiz ve tutarsız davranışlarını örneklerle ortaya koyan USLU, "Ne kadar yüksek haklar alınırsa alınsın emeğin kutsal sayılmadığı düzenlerde para hak ölçüsü olamaz" dedi.

Yusuf ENGIN
(Genel Mevzuat Sekreteri)

"Gönül isterdi ki, fedakârlığın eşit olarak dağıtıldığı, nimetlerin adil şekilde paylaşılacağı, hak ve özgürlüklerin insan onuruna yakışır bir şekilde kullanılabilirdiği bir vasat içinde yapabilsaydık bu toplantıyı.

Türkiye'de sendikal hakların ilk ve en acil meseleleri bile henüz çözüme kavuşmamıştır. Türkiye'de sendikacılık ücret sendikacılığı sınırları içine hapsedilmiştir. Buna rağmen henüz ücret meselemiz bile çözüme kavuşmak şöyle dursun, yeterli bir noktaya getirilememiştir. Bu ülkede emeğiyle yaşayan insanlar yoksulluğun, çaresizliğin ve imkansızlığın en alt seviyesinde bir hayata lâyık görülmüştür. Bu insanca bir hayat değil düpedüz angaryadır.

Aramızda hayatı boyunca bir işyerinde çalışarak emekli olmuş ya da emekliliği yaklaşmış olan arkadaşlarımız vardır. Onlar söylesin ömür-böyük döktükleri ter yoksulluklarını önleyebilmiş midir? Elbette hayır?

Bugün doğru dürüst grev hakkı yoktur. Bugün işyerlerinde sağlık şartlarına uygun çalışma imkânı yoktur. Bugün işgüvenliğiniz yoktur. Toplumda itibarınız yoktur. Sesinizi yetkili makamlara duyurma imkanınız yoktur. Bugün bütün toplum eski siyasetçilerin yasaklarıyla uğraşmaktadır milyonlarca işçinin etrafını kuşatan haksızlıklara, yasaklarla kimse ilgilenmemektedir. Biz kimseye yasak konmasından yana değiliz ama milyonlarca insanın dardi yerine birkaç kişinin yasağının ön plâna çıkarılmasına karşıyız.

İnsanca yaşamamıza yetecek ücret istiyoruz. Sendikal yasakların kaldırılmasını istiyoruz. Ve nihayet tam ve eksiksiz demokratik haklar doğrultusunda sendikal yasakların kaldırılmasını istiyoruz.

Mustafa ELVEREN
(Genel Mali Sekreter)

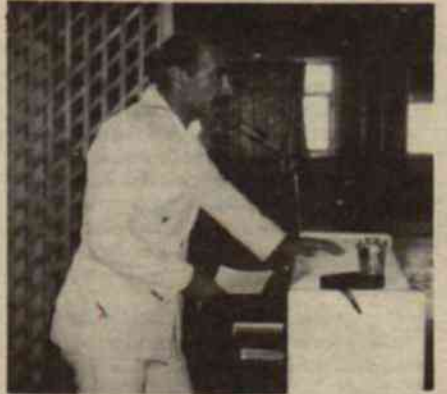
"Yıllardır çağın, tekniğin nimetlerinden kasıtlı olarak uzak tutulan yiğit işçi kardeşlerimiz,

Bugün, emeğimizin hakkını vermeyen, imzalanan TİS'leri uygulamayan işverenleri protesto etme günüdür. Elimizden alınan Hak Grevi hakkımız için birlik olma günüdür. Bugün, taksitli, yüzkırtıcı sözleşmelere imza koyan sahte sendikacılardan kınama günüdür. Bugün onurlu işçilerimizi bu onursuz yöneticilerden kurtarma günüdür.

"Yarın elbet bizim elbet bizimdir,
Gün doğmuş gün batmış ebed bizimdir."

Sadık BAYANTİMUR (Diyarbakır) Böylesine güzide bir toplantıyı şehrimizde yaptıkları yöneticilerimize, şehrimizi şereflendiren sayının şube ve bölge başkanlarına teşekkür edeniz.

Mustafa ERGÜDER (Gaziantep İşçileri emeğe sahip çıkmaya, birleşmeye davet ediyorum.

Ferhat KOCABAŞ (K.Maraş) Türk-İş'te yöneticilerle görüşmek mümkün değildir. Ama Hak-İş'in genel başkanının kapısı işçilere açık ve işçisi, katibi, yöneticisi aynı kabta yemek yer.

Celal GÜRBÜZ (Bitlis) Basın bizim sesimize kulak vermiyor. Hak-İş bizim onur ve gururumuzdur. Biz 13 yıl Tek Gıda da görev yaptık. Ama seviyeye baktığımızda köhnemiş Türk-İş ve Tek Gıda-İş'e verdiğimiz emeğe acıyorum.

Resul ÖZBAY (Diyarbakır) 1974'ten beri EBK'da çalışıyorum. Günah ya da sevap sendikaların değil, yöneticilerindir. EBK'da haklarımız Tek Gıda'nın da desteğiyle gitmiştir. Suç hep sendikalarda değil bizde işçilerde de vardır.

Celal SEVEN (Diyarbakır) Sendikacılığa yeni başlıyorum. İlk defa işçi karşısında konuşduğum için heyecanlıyım. Ancak, arkadaşlar bugün Cumartesi olmasına rağmen işveren baskısı yüzünden işçiler buraya gelmemektedirler. Sendikacıları işyeri ziyaretlerini sıklaştırmalarını bekliyoruz. Herkes bir sendikacı gibi çalışmalıdır.

Mehmet AYKUT (Mardin) İşyerlerinde özellikle EBK'larda geçici işçiler son derece mağdurdurlar. Tek Gıda-İş bu arkadaşlarla ilgilenmediği gibi adeta alay edercesine Bürokratik muameleye boğmuşlardır. 5 yılda bir Tek Gıda-İş Şube Başkanı geldi. Sorunlarımızı anlattık. Müdür beyle görüşmeye girdik. Bizim sorunumuzu anlatacağına çantasından iki şişe şarap çıkarttı müdür beye ikram etti ve aيداتlanımızın alınmasını rica ediyor dedi.

Kemal ÇİFTÇİ (Şanlıurfa) TİS yapılırken Hizmet-İş bize anket dağıttı. Anket neticeleriyle birlikte bizi işverenle karşı karşıya oturttu. Tüm işçiler Hak-İş çatısı altında toplanmaya davet ediyorum.

M.Zeki SOYUREL (Diyarbakır) Hak-İş'in işçilerimizin birlik ve kardeşliğini pekiştirici faaliyetler götürmesini ve işçiler içerisinde sulfa kurma zihniyetlere son vermesini bekliyoruz.

Hüsnü NAYLAN (Diyarbakır) Temsan'da namaz kılanlara izin verilmiyor. Ben şahsen namaz kılmadığım halde bu sorunu burada dile getirmeyi görev sayıyorum. Bu ne biçim inanç ve ibadet hürriyetidir.

Hasan KIYAK (Elazığ) İşyerlerinde temsilciler zor durumdadır. İlgililer Elazığ'a Şube atarsın, sorunlarımız vardır. Daha dün siyasi şube benim Diyarbakır'a gelişimi engellemek istedi.

Ağah KAFKAS (Öz Gıda-İş Gen. Tşk. Sekreteri) Önümüzdeki zaman içerisinde işyerlerindeki çağdaş köleliğe son verilecek, imkanlar nisbetinde yapılabileceğinin en iyisini yapmaya çalışacağız. EBK işçisinin Tek Gıda-İş tarafından kaybedilen haklarını geri almak için büyük bir mücadele vermeye hazır olun. Süt Kurumunda 1500 işçiden 1000'ini aldık. Yem Sanayii Türk A.Ş. TİS uyusmazlığımız sürüyor. İşveren geçen dönem aldığımız haklarımızı geri almak için baskı yapıyor.

İNANCA SAYGISIZLIK EN BÜYÜK ZULÜMDÜR

Yüksek okullarda başörtüsü yasağını protesto etmek gayesiyle açlık grevine giden öğrencileri ziyaret eden Genel Başkan Necati ÇELİK, yaptığı konuşmada şöyle dedi:

"Demokratik bir ülkede insanların temel hak ve özgürlüklerini korumak amacıyla, yaşam özgürlüklerini tehlikeye sokan açlık grevine başvurmak zorunda kalmaları son derece üzücüdür.

Dinimizce açık hüküm olduğu ve Anayasa'da da din ve vicdan hürriyeti yer aldığı halde ilgililerin başörtüsü konusundaki tahrikkâr tavırları anlamsızdır.

İnsana saygı insanca saygıyı gerektirir. Ülkesini ve milletini seven inançlı öğrenci kardeşlerimizin emniyet güçlerini karşılama alma veya sokağa dökülmek gibi bir yolu seçme yerine bu yolu seçmelerinde ayrıca anlamıdır.

Siyasal iktidara yakışan davranış şu olur. Bir yetkili bu öğrencilere garanti vermeli ve insanlık onuruna yakışmayan bu uygulamaları hemen kaldırılmalıdır.

İnsanca saygısızlık en büyük zulümdür.

Çağdaşlık ve ilerlilik inanmışlıktır. İstekler lütüf değildir. Yetkilileri kendi yaptıkları yasalara saygıya davet ediyor, zulme son verilmesini istiyoruz.

İnan insan, bütün okullara inandığı gibi girebilmelidir. Rahibelere benzeterek ilahiyat öğrencilerini ayn tutmak yapay bir çözümdür.

İlerlilik çıplaklıkta Afrikalı yamyamlar daha ilericidir.

Bu haklı eylemleri destekliyoruz, yanlarındayız."

Genel Başkanı Necati ÇELİK, yayınladığı başsağlığı mesajında şöyle dedi:

"Türk Edebiyatının seçkin kalemlerinden, değerli şair, yazar ve gazeteci Cahit ZARİFOĞLU'nu hayatının en verimli çağında kaybetmiş olmanın derin üzüntüsünü duyuyoruz.

Milli kültürümüze değerli katkılar yanında, benliğine bağlı yeni genç kalemlerin yetişmesinde de takdire şayan hizmetleri bulunan, TRT'nin değerli elemanlarından ZARİFOĞLU, kültür dünyamızda yeri dolmaz bir boşluk bırakarak aramızdan ayrılmıştır.

TRT camiasına, yayın dünyamıza, merhumun yakınlarına ve aziz milletimize başsağlığı ve merhuma gani gani rahmet dileriz.

Büyük insan, şair, yazar ZARİFOĞLU'NU KAYBETTİK

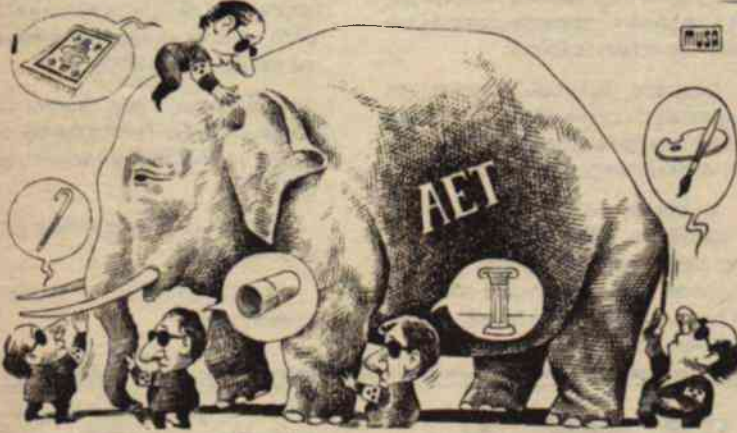
Milletimizi mateme boğan Yazar Cahit ZARİFOĞLU'nun vefatı nedeniyle, Konfederasyonumuz

Dostlar Ortak-Pazar'da görsün

Prof. Dr. HÜSEYİN HATEMİ

Der Spiegel; Sayın Özal'a soruyor: — 1987 de Türkiye Avrupa Ortaklığı'na kabul edilmesi için başvuruyu yapacak istiyor. Ancak, Alman Hükümeti, Türkiye'ye ne kadar çok değer verdiğini sık sık tekrarlamasına rağmen, Türkiye'yi bu başvuruda destekleyeceğini şimdiki kadar açıklamış değil. Talebinizde hiç kabul edilme şansı görüyor musunuz?

Almanlar, "Selamünaleyküm kör kadil" üslubu ile konuşurlar. Bir başbakan ile konuşurken gösterdikleri azami nezaket de hesaba katılırsa, bu sorunun altında yatan kanaat şudur: Başvurunuzda aslında hiçbir şansa yok! Nitekim daha sonra da aynı üslûptaki sorular ve kanaat açıklamaları devam ediyor: AET üyeleri bizim başvurumuzu hiç de sevinçle karşılamışa benzemiyorlarmış, büyük bir bölümü ile Asya'da bulunan Türkiye, AET'ye "çok sayıda insanından" başka ne getirebilirmiş, geri kalmış bir ülke olduğuna göre AET'ye nasıl ayak uydurabilirmiş, milyonlarca Türk iş bulma ümidi ile Avrupa'ya akin edermiş, sonra AET yalnız bir iktisadi topluluk olmaktan öte bir şey iken, Türkiye demokrasî açısından oniki AET ülkesinin gerisinde kalıyormuş. İslâm ve İslâmî "Fondamentalizm" akımları karşısında Türkiye'nin AET'ye uyumu nasıl mümkün olurmuş. vs...

Bütün bunlara karşı, Sayın Özal'ın görüşleri de kısaca şöyle: Nüfusumuzun hızlı artışı ve halâ bir tarım ülkesi oluğumuz sakınca sayılabilmemiş, ne var ki geliştirmekte olan Türkiye'de Batılı girişimciler için cazip bir "oyun alanı" varmış. Sanayi de Ortak Pazar'ın yeni bazı üyelerine oranla ileride imiş ve Ortak Pazar içinde daha da gelişebilirmiş. Türk işçilerinin Avrupa'ya akin etmemeleri için de bir "çözüm" bulunabilirmiş. Üstelik Batı'da nüfus artmadığı için kısa bir süre sonra Sayın Özal'ın Avrupa'ya "Yüksek bedel" ile işçi arzetmesi de mümkün olabilirmiş. Topluluk üyesi olursak, Demokrasimiz için de yararlı olurmuş. Üstelik Özal Hükümeti Avrupa Adalet Divanı'na (?) başvuru hakkını tanımış. Daha önceki yönetimler karşılaşacakları güçlüklerden korkmuşlar ve bu hakkı tanımamışlar, fakat bizim Hukuk Dözenimiz, bu hakkın tanınması dolayısı ile karşılaşacağı kısıplardan hissesini alarak daha da gelişecek imiş. Askerî yönetim sırasında sorgulamalar ya-

şılırken belki bazı "cezalandırmalar" (?) olmuş, fakat şimdiki iğkence filân asla yokmuş. Anayasa'daki eski siyasetçilere ilişkin yasaklar halkoylaması yolu ile kaldırılabilirmiş, siyasi suçlular için af çıkarılacak yerde, infaz yöntemi değiştirilerek iyi hal gösteren suçlular erken salınabilirmiş. Türkiye Demokrasîli iki temel noktada özelliğe taşımış. Birisi, tarihl şartlar dolayısı ile TCK, 183 imiş, ikincisi de yine -Rusya ile çok sık savaşmış olduğumuzdan- komünizm tehlikesine karşı korunmamız gereği imiş. (TCK, 141) Komünizm Rusya'dan geldiği için tehlikeli imiş, Amerika'dan komünizm bile gelse dert değilmiş. Buna rağmen, Türkiye AET'ye girerse, bu iki temel direktan bile muhtemelen vazgeçebilirmiş. (Şu halde ya bunlar temel direktan değil, yahut "AET uğruna temellerimiz bile feda olsun!" diyecek kadar AET'ye sevdalanmışız). Yurtdışı'na çıkmasına müsaade edilmeyenler de ha çok vergi borçluları imiş. İslâm ve Hıristiyan dinleri "iyi insan" olmayı öğrettiğinden, bir araya gelme konusunda din hiçbir rol oynamamış. Peygamber (S. A.) "İslâm orta yoldur" demiş. Sayın Özal da sağlam bir müslüman imiş ama Avrupa ve Amerika'da da "buna rağmen" iyi dostlar varmış. Sonra Türkiye İran'a hiç benzememiş. İran Katolik Dünyası'na benzemiş. (Şu

halde AET içinde Katolik nüfuslu ülkelerin bulunması nasıl açıklanacak?). Nitekim Türkiye'de hiçbir "Sorum" ortaya çıkmakızın lâikleştirme hareketleri ve harf devrimi yapılabilmemiş. Türkiye bu açıdan da diğer İslâm ülkelerine iyi bir örnek imiş. vs...

Ne diyelim? "Küfr-i zühûn sebebi rah-neler imanımıza/Kâfir sâğlar bizim ah-vâl'i perşanımıza" demiyelim de biraz düşünelim. İnsanımızın değerli, şimdiki daha az bedel ile, 2000 yılında daha yüksek bedel ile Batı'ya arz edilecek kadar düştü mü? Gelişmekte olan bir ülke isek, insanımız da çok ise, niçin halva yapıp yemiyoruz da kendi ülkemizi Batılı girişimciye bir oyun alanı olarak arz ediyoruz? Bu gibi oyunlarda asıl oyun sonradan ortaya çıkamaz mı? "AET bir hıristiyan topluluğu mudur?" diye mukabil bir soru sorulamaz mı? Olumlu cevap verirderse, "izin dininiz size, benimki bana. Ancak, şu halde niçin bizce gelince lâiklikli şart koşuyorunuz? Demek ki sizce din ile siyasetin ayrılmaması ancak İslâm için

konan bir ön-şart olmuyor mu?" denemez mi? Olumsuz cevap verirderse, "Şu halde İslâm konusunda tereddütlerinizin anlamı ne?" denemez mi?

Batı'nın "bize çok değer vermesine rağmen" AET'ye girişimize karşı çabasının sebebi nedir? Bu "Değer verme", ABD'nin "Değer vermesi" ile aynı ölçülerin kullanılmasının bir sonucu değil mi? Merhum Ahmed Haşim şöyle yakınirmış? Bir angarya olunca "-gel bakalım Türk oğlu Türk Haşim!" derler, bir nîmet söz konusu olunca "Arap Haşim" oluruz! Biz de aynı durumda mıyız acaba? Batı'nın ve Hük Dünyası'nın ileri karakolu, ABD'nin sadık müttefiki, NATO üyesi arslan Türkiye ve aynı zamanda geri kalmış bir İslâm ülkesi, yüzyıllarca savaşı ve müslüman kalmış, Batı'ya uyum sağlayamaz bir Türkiye. Hangisi? Yoksa bir üçüncü seçenek de var mı?

Sonra, Hukuk Devleti yolunda ilerleyebilmemiz için de Batı desteği gerekiyorsa Avrupa Konseyi yemiyor mu? Mutlaka AET üyesi de mi olmamız gerekir?

Dünya görüşleri'nde de hangi ülkeden ihraç edildiğine bakarak tehlike derecesini ayırd etmek son derece tehlikeli bir yoldur. Maalesef son zamanlarda böyle yapıldığı içindir ki Amerikan menşeli batıl dinler tömürü ve yine Amerikan menşeli bir "radikalizm" anlayışı toplumumuza yerleşmek üzeredir.

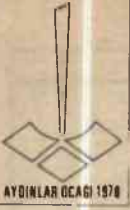
İslâm ise turistik Şeb-i Arus törenleri demek olmayıp yegane eksiksiz ve Hak dindir.

Sayın Özal'ın AET'ye girişimizi zorunlu göstermek için gösterdiği gerekçeler ne soru sorularını ne de bizi tatmin etmişe benziyor. Yoksa bizim bilmediğimiz başka gerekçeler de var da "Hikmet-i hükümet" icabı mı açıklanmıyor? Bunu da "iş çevreleri"ne soralım ve cevap bekleyelim. Yalnız lütfen "Hukuk Devleti, demokrasi, insan hakları" sözlerine başvurmasınlar da sadece AET'de; Batı'nın "Çizme"sinde kalsınlar. Çizmeden yukarı çıkmassınlar. "Hukuk Devleti olabilmemiz için AET'ye girmemiz şarttır" sözü artık güdünc olmaya başladı. İş adamı olarak, sadece sermaye söz konusu ise, bunun için AET'ye girmek şart mıdır? Ne zaman yabancı sermaye geldi de hatta "İstemem, yur çabime koy!" dedik? Yoksa AET, düğün de dizlerini yaraladıkça şefkatli Anavatan eli ile kurtarılan eevimil iş adamlarımız için, daha konforlu bir çocuk yuvası mıdır?

Bu çocuk yuvasında bulaşık yıkamak için bile başvurulan önlenen ve ileride daha yüksek fiyatla arz edilmeleri düşünülen milyonlarca üvey çocuğumuz ne olacak? Onları yine bir takım lâikliklerle yuvadan atacak mıyız?

"Der Spiegel", İstanbul'dan bir görüş-tü ile bu konuyu şöyle söylemiş: Gayet düzgün ve güzel giyinmiş olan başörtülü üniversiteli kızlarımız ve altında bir yazı: "Fanatizm mümkün değil." Demek isterler ki, Başbakan "Biz İran gibi fanatik değiliz" dese dahi, gerçek durum bunun aksine. Demek ki Batılı gözünde başını örtmek bile "Fanatizm" bellirdir. Böyle olmaması için belki de "Rahibe" olmak gerek.

Bir yandan bu kafa karşıklığı, öte yandan bunca önyargı ile, bu AET macerası kolay olmayacağı benzer.

BİR KURULTAYIN ARDINDAN

Aydınlar Ocağı IV. Büyük İlimi Kurultayı ve Hak-İş...

24/25/26 Nisan 1987 günlerinde İstanbul'da tüm kamuoyunun ilgi ile izlediği bir kurultay yapıldı. Kurultayın adı: "Milliyetçiler IV. Büyük İlimi Kurultayı". Düzenleyen kuruluş: Aydınlar Ocağı. İlki 10 - 12 Şubat 1967 de düzenlenen Kurultayın ikincisi 10 - 11 Mayıs 1969 yılında, üçüncüsü ise 1978 yılında İstanbul'da yapılmıştı.

Bilindiği gibi Aydınlar Ocağı 1970 yılında kurulmuştur. Başında hakkında çok şey yazılan Aydınlar Ocağına, zaman zaman sağ ve sol basın ya da partiler birlikte veya ayrı ayrı çatarlar. Son olarak sol basın Aydınlar Ocağını MC'lerin mimarı ve yine MC'lerin hazırlayıcısı olarak takdim ederken, CİNDORUK ise Aydınlar Ocağını "dernekler yasasına aykırı olarak siyasi faaliyet yapmakla" suçluyordu. Gerçek olan o ki, hakkında çok şey söylenen ve yazılan Aydınlar Ocağı Türkiye'nin ilmi, siyasi ve iktisadi yapısı içinde etkin bir kuruluştur. Genel Başkan Prof. Dr. Süleyman YALÇIN ise Aydınlar Ocağının kuruluş amacını şöyle açıklıyor: Bu teşekkül yüksek, ilmi, fikri seviyede hizmet vermeli, tamamen siyaset dışı kalmalı, Milliyetçi fraksiyonları değil, bütünlüğü temsil etmeli, üniversitenin akademik ilmi kadrolarının, fikir ve sanat mensuplarının, idareci ve üst düzeydeki milli kültür değerlerine sahip ve saygılı, seçkin insanlar üye olabilmeli.

HAK-İŞ, prensib olarak davet edilen tüm toplantılara katılmaya ve her toplantıda da kendi görüşlerini en doğru biçimde sunmaya çalışmaktadır. Zaman zaman katılınan toplantıların düzenleyicileri ile ters fikirde olanlarca yapılacak medeni tenkitlere açıgız. Ama bunu fırsat bilerek istismara yeltenenlere ise asla müsamahakâr olamayız. Zira HAK-İŞ, Hak bildiği yolda inandığı doğruları tavizsiz şekilde savunarak yürümeye devam edecektir. Bu nedenle bulunduğumuz her toplantıda inandığımız gerçekleri en gür sesimizle haykırma da devam edeceğimizi bir kez daha açıklarken, son derece güzel bir organizasyonla gerçekleştirilen Kurultaya emeği geçenleri kutluyoruz.

Milliyetçiler IV. Büyük İlimi Kurultayına HAK-İŞ Konfederasyonundan Genel Başkan Sn. Necati ÇELİK'le Genel Eğitim Sekreteri Sn. Salim USLU da davet edildiler ve buldukları Çalışma, Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonunda müzakerelere katıldıktan sonra komisyon raporlarının değerlendirildiği Genel Kurulda da birer konuşma yaptılar.

Büyük Tarabya Otel'i'nde 24 Nisan 1987 günü başlayan Genel Kurulu başta bazı bakanlar olmak üzere çok sayıda davetli takip etti. Aynı gün öğleden sonra oluşturulan 8 ayrı komisyonunda 80 kadar tebliğ sunuldu ve tebliğcilerle birlikte 154 müzakereci de tebliğlerin müzakerelerine katıldılar.

Çalışma Hayatı ve Sağlık Komisyonuna; Sağlık Personelinin Yetiştirilmesi ve İdari Meseler (Fırat AYDEMİR), Aile Planlaması ve Doğum Kontrolü (Prof. Dr. Cevat BABUNA), Ülkemiz Genel Sağlık Hizmetleri Müesseseleri, Sağlık ve Sosyalizasyon Meselesi (Prof. Dr. A. Mecit DOĞRU), İstihdam Politikası ve İşsizlik (Doç. Dr. Ahmet GÖKÇEN), Esnaf ve Küçük Sanayi Erbabının Geleceği (Doç. Dr. Enis ÖKSÜZ), Gelirler ve Ücretler Politikası (Naci ÖNSAL), Çalışma Hayatının Bürokratik ve Demokratik Müesseselerinin Düzenlenmesi (Kutlu SAVAŞ), Yurtdışı İşgücümüz ve Meseler (Doç. Dr. Nur USTER), Geçmişten Günümüze Çalışma Hayatımız (Prof. Dr. Kamil TÜRAN), Millî Sağlık Politikamız (Dr. Mehmet ÖNLÜ), Sosyal Güvenlik Sistemimiz (Prof. Dr. Turan YAZGAN), adlı tebliğler sunuldu ve 23 müzakereci katıldı.

Müzakereler sırasında söz alan Necati ÇELİK ve Salim USLU her tebliğe ilgili görüşlerini aynı ayrı açıkladılar. ÇELİK ve USLU tebliğlerle ilgili konuşmalarında genelde "Sosyal

Devlet, millî karakteristiğinin yer aldığı sağlık sistemi, serbest ve hür toplu pazarlık ve demokratik sendikacılık" konular üzerinde önemle durarak uygulamadaki haksızlıkları dile getirdiler.

Kurultayın 3. günü, İstanbul Kültür Sarayında devam eden Genel Kurulda sunulan komisyon raporları üzerinde ÇELİK ve USLU söz alarak genelde görüşlerini önerilerini dile getirdiler.

Genel Başkanımız Sn. Necati ÇELİK, çalışma ve sağlık komisyon raporunda yer alan "Çalışma hayatı ile ilgili düzenlemelerin eksikliğine rağmen faydalı olduğu görüşüne karşı çıkarak, mevcut yasalardan demokratik sendikacılığın ötürüldüğü, hür ve serbest toplu pazarlığı ise baltalandığını" ifade ederek yasalardan doğan haksızlıkları anlattı.

Genel Eğitim Sekreterimiz Sn. Salim USLU da söz alarak önce İktisat ve Kültür komisyo-

nu raporlarını eleştirdi. İktisat komisyonu raporunda AET'ye (bir başka ifadeyle AT'a) girmemizin isabeti üzerinde durulduğunu ve AT'ın hareketle savunulduğu, oysa böyle bir kararın alele acele ve düşünülmeden verildiğini söyleyen USLU, AT'a girmenin getireceği siyasi, kültürel ve ekonomik mahzurlarını ifade ederek AT'na karşı olduklarını söyledi. Bu milletin Hükümete ekmek, sağlık, esenlik, yol, köprü, elektrik ve su için oy verdiğini, oysa böyle önemli kararlarda demokratik ülkelerde olduğu gibi halk oyuna gidilmesi gerektiğini savundu.

Kültür komisyonu raporunda da AT'na girmesiyle Türk kültürünün ne yönde etkileneceği ve alınması gereken önlemler konusuna temas edilmediğini belirten Salim USLU, kültür komisyonu raporunda bu konunun işlenmemesini bir eksiklik olarak gördüğünü söyledi.

Çalışma ve Sağlık Komisyonu raporunda yer alan görüşlerin büyük bir kısmına katılmadığını belirten USLU, katılmadığı bölümleri şöyle özetledi; Sendikalar ve toplu pazarlık sistemi ile ilgili olarak getirilen yeni düzenlemeyi kabul etmemiz mümkün değildir. Bu milletin 3 milyonluk bir işçi kesimi büyük bir sıkıntıya ise bu yeni değişiklikleri tasvip etmek çalışanlar karşınıza almak demektir. İşçiler 12 Eylül'den sonra daha da fakirleşmiş, yoksullaşmışsa ki, öyledir, "Uygulanan ücret politikasını" olumlu bulmak 3 milyon işçinin yoksulluğunu tasvip etmek demektir. Biz sendika denetimlerinin de siyasal baskı amacıyla yapılmasından, güdümlü sendikacılığın ikame edilmeye çalışılmasından milletimiz ve işçi kesimi adına ciddi endişeler duymaktayız. Ücretlerle ilgili tespit edilecek milli politikanın devleti değil, insanın refahını hedef alması gerektiği.

Devamı Sayfa 22'de

HALKIMIZ UYUMUYOR UYUTULAMIYOR ALİ YILDIZ

a) Dilimizde halkımızın sezgi gücünü, olayları değerlendiriş biçimini ifade eden bazı sözler vardır. "Âlim başka ârif başka", "Çarıklı erkânı harb" vs. bunlardan birkaçı.

Evet, halkımız asırlar boyunca nesilden nesile birçok kültür mirası, tecrübeye dayanan sözler ve hükümler aktarmıştır. En kötü günlerde ve şartlarda bile kül yutturmaya çalışanların küllünü yutmamış öylelerine başka dersler vermiştir.

Başlangıçta haklı isteklerle ayaklanan yenicinin yanında olmuşa da, ufacak sudan bahanelerle ayaklanan yenicinin peşini bırakmış, devletine sahip çıkmıştır. Hürriyet, Adalet, Müsavat sloganlarıyla ortaya atılan İttihat ve Terakki Fırkasının bu lafları, hep kendi adamları için çalışınca halktan destek bulamamış, hem kendisi silinip gitmiş hem de Devleti Aliyyeyi kırkbir parçaya bölmüştür. Tabandan desteksiz her üst düzey hareket ve yöneticiler uzun vâdeli olamamıştır.

b) işçi kesimimiz de öyle değil mi? o da bu halkın, bu milletin bir parçası olduğuna göre onun da elbet, ceryan eden olaylar hakkında bir hüküm verme, yargıya varma irfanı mevcuttur. Ütopist, hayalci, vaatlerle sendikacılık yapmaya kalkışanlar, hükümetler kurup hükümetler düşürmek isteyen konfederasyoncular, toplu iş sözleşmelerinde dışarda başka, müzakere masasında başka rakamlar ileri sürenler, sonunda ne olmuşlardır? Durum ortada. Nerede ise şu anda birçok büyük sendika ve federasyonlar "San" sıfatıyla anılır duruma gelmektedir. Otuz yılı aşkın Türk Sendikacılık hayatında doğanlar, batanlar, kapanan ve kapatılanlar hep bu tabanı yitirmeden, tabana rağmen kendi çıkarlarını ta kipten ileri gelmemiş midir? Dün anarşi yuvası haline geldiği, hölücü ve sol propaganda eylemlerinde bulunduğu için haklarında adli kovuşturma yapılan konfederasyonlara ABD'lerinin çıkması nasıl yorumlanacaktır?

Bu arada HAK-İŞ on yıllık mazisi süresince bazen çok yavaş, bazen yavaş fakat emin adımlarla gelişmiş, büyüme yolunu tutmuştur. Hiçbir icraatında "tabana rağmen, hen buyum" dememiş, kendi çıkarlarını düşünen yöneticilere yakasını kaptırmamıştır. Yavaş ama pekiştire pekiştire gitmek, topluluğumuza duyulan güveni her an artırmakta ve o nedenle de saflarımıza katılanların daha da çoğaldığını görmekteyiz.

Bu yöneticilerin hasbî çalışmaları yanında taban oluşturan üyelerin işçi-işveren ilişkilerinde ve kendi aralarında sevgi esasına dayalı kişisel ilişkilerini sürdürmelerinden de ileri gelmektedir.

c) Gazetelerimizin son aylarda en çok yazdığı haberler, karikatüristlerin en çok çizdiği çizimler, rüşvet, fuhuş, kumar, geçim sıkıntısı, üretilen mahsülün değerini bulmaması vs. gibi daha çok ekonomik politikadan kaynaklanan ve sosyal rahatsızlıkları, toplumun yapısının bozulmasını gösteren konulardır.

Siyasi iktidara talip olanlar bu tür ekonomik rahatsızlıkların üstesinden geleceklelerini vad ederek ortaya çıkmışlar, rey istemişler ve almışlar. Ticari ve ekonomik tedbirlerle, vergi toplama işine yoğun biçimde eğilmişler ve burarlarda bir ölçüde başarılı gözükmüşler. Ama kimler açısından? Büyük tüccar. Sanayici ve holdingciler açısından. Öyle olunca da bu önlemlerin sağladığı nimetler, belki zaman kısa oldu-

ederiz demektedirler. Seçmenler son iki ara seçimlerinde de seçtiği iktidara duyduğu güveni bir ölçüde yitirmişti. Ortadaki manzara bunu göstermektedir, onlar bu hareketle şunları demek istemektedirler:

1- Ben kendi şehrimin, bölgemin adamını aday isterim, sorunların vardır hastam vardır vs. vs. bunları ben haşkasına anlatamam.

2- Milyonlar ve milyarların döndüğü rüşvet, adam kayırma vb. suistimallerin söylenildiği bir ortamda bunların önüne geçilemezken, kaynağının nereden geldiği bilinmeyen milyonlarca liralar önemsiz bir kısım işlerde çarçur edilirken, maddi kıymeti çüz'ü olan yolsuzlukların üzerine gitmeyi seçmen önemsememektedir.

3- Bir iktidar ülke meselelerini bir bütün olarak düşünmek zorundadır. Hele hele büyük kitleleri ilgilendiren konular gündeme, li madde olarak getirilmelidir. Getirilmezse bu kez tabandan gelecek tepkiyi olum-

7 DİN 590 Kadın tanış olmak için izin istedi

Emniyet Genel Müdürlüğü, başvuran kadınlara "Fahişelik vesikası" verdi

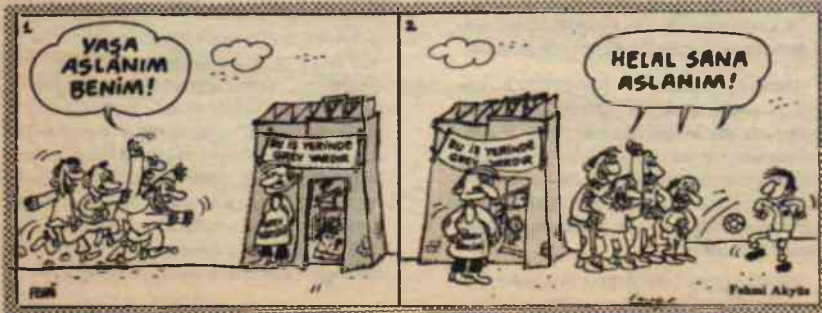
Geçim sıkıntısı ile hayatına bür bir çarbe vurdu. Hayat şartları or... ün... ilaştır an, fuhuş...

ğundan tabana, halka yansımamıştır. Köseyi gören veya dönenler sınırlı bir kesimde kalmıştır.

Oysa bilindiği gibi siyasi iktidarların kaderinde halen orta sınıfın etkinliği sürmektedir. Bunu hesap etmek gerekir. 1979 seçimlerinde sandıktan sol iktidar çıkmak üzereyken Anadolu seçmeni bu yolu tıkmamıştır. 1984 seçimlerinde de seçmen hep kendine yakını aramıştır. Son belediye seçimlerinde de yine seçmenler aynı arayış içerisinde olmuşlardır. Zira sorunları büyük, çözüm beklemekteler, lafa değil işe itibar

karşılama gerekir. Sana yağ, benzin, ilaç kuyrukları zihinlerden silinmiş değildir. Evet dün milletin parası vardı ama anılan maddeleri bulamıyordu. Bu gün tam tersine anılan maddeler var fakat millette para yok. Kaldırdığı ürün değerine gitmiyor. Faiz oranlarının aşırı oluşu nedeniyle sermaye sahihi yatırımcılar, iş hacmini ya küçültmek ya da faaliyetlerini durdurmak zorunda kalıyorlar.

Halkımızın ve hepimizin dileği, iş üreten ve gece gündüz çalışan ve toplumun sorunlarının üstesinden gelen kişilerin başa geçmesidir. Çarıklı Erkan-ı Harb "lafı peynir gemisi yürümediğini" gayet iyi anlamış durumdadır. Uyumuyor da uyutulmuyor da. Özellikle 1960'lı yıllardan sonra artık ülkemizde kemikleşen partililik veya kitle partililiği değil "iş ve üretici olana reyim var" partililiği hakim olmaya başlamıştır. Emek yoğun yatırımlar bir yana bırakılarak turistik yatırımlara, ihracatı özendirici tedbirlerle ağırlık verilmektedir. Bu önlemlerden yararlananlar; geniş kitleler işçiler değil, ancak belirli kesimler ve kişilerdir.

Türkiye'de sosyal demokrat görüşün geçirdiği gelişme seyri ve bu seyir içerisinde Türkiye'nin yeri konusunda Sn. Attilâ İlhan'ın yazısını, yorumu okuyucularımıza bırakmak suretiyle aynen yayınıyoruz.

Attilâ İlhan

Sosyal demokratiği kim kaybetmiş de...

SOSYAL demokratiği, XIX. yy.'da sosyalizm fikriyatı ile işçi hareketinin birleşmesinden meydana gelmiştir; o kadar böyledir ki bu, Alman, Avusturya, İngiltere sosyal demokrat partilerini, aşağı yukarı, sendikalar örgütüyor; Engels'in ünlü çırağı, Alman sosyal demokrati Karl Kautsky, İdeolojinin 'işçi' karakteri konusunda, son derece titizdi: partinin, köylülüğe ve esnafa yayılmasına, uzun yıllar karşı çıkar.

Demek, bir ülkede sosyal demokratiğin oluşabilmesi, bilinçli bir işçi sınıfını (öncelikle sanayileşmeyi) gerektiriyor, bu bir; ayrıca frenklerin 'libre penseur' dedikleri, 'fikri hür, vicdanî hür, irfanî hür' bir 'intelligentzia'nın, ciddi ciddi sosyalizmin fikriyatını işlemesi ve benimsemesi gerekiyor, bu iki.

Bunları, sinek pislemedik bir yere yazın; biz haberi öteden verelim.

OTORİTERLİKTEN SABIKASI VAR!

Hiçbir devrim ideallerini hemen gerçekleştirilemez, İdeolojinin somut gerçeğe dönüşmesi, uzunlu kısali geçiş dönemlerine bağlıdır; gelişmemiş bir ülkede, devrimi gerçekleştiren 'tarihsel bir blok' ise, geçiş süreci, devrimin sahibi toplumsal sınıf (demokratik devrimlerde 'burjuvazi', sosyalist devrimlerde 'proletarya') palazlanınca ya kadar uzayacak; daha da kötüsü, devrimi gerçekleştiren bürokrasi, elde ettiği ayrıcalıkları (ülkenin kurtarıcısı olmak vs.) kolay kolay bırakmak istemeyecektir; bu ülkelerde aydın kesimi hâlâ 'ecnebiye' çalışmıyorsa, zaten bürokrasiye çalışmaktadır, iktidarın adamıdır; hele iktidar, Türkiye'de olduğu üzere, anti/emperyalist bir savaşın doğurduğu laik, demokratik ve ulusal bir devrimle oluşmuşsa, 'İlericilik' kimseye de vermez; ayrıcalığını sürdürürebilmek için, elbette, 'geçiş döneminin' uzattıkça uzatır.

CHP, özellikle 30'lu yıllardan sonra, böyle bürokratik bir aydınlar oligarşisinin, sözde 'İlerici' iktidarıydı; 1960'lı yıllarda 'ortanın soluna' sahip çıkan, 1970'li yıllarda ise düpedüz sosyal demokrat geçinen bu örgüt; bilir misiniz ki, her türlü muhalefeti, sendika kurma hakkını, grev vs. şiddetle yasaklamış; basına kan kusturmuş, ana hürriyetleri tanımamış, 'otoriter' bir yönetimden 'sabikalıdır'; 1946'da,

yasaklamış; basına kan kusturmuş, ana hürriyetleri tanımamış, 'otoriter' bir yönetimden 'sabikalıdır'; 1946'da, 'sınıf esasına müstenil teşkilat kurma hakkı' kabul edildikten sonra bile, İstanbul'da patir patir kurulan 'sosyalist' sendikaları ve iki partiyli, bir vuruşta yerle bir etmiş; arkasından da, kendi denetiminde, sözde siyasetle uğraşmayan, 'partilerüstü' işçi derneklerinin kurulmasını sağlamıştır.

Kokmaz bulamaz TÜRK-İŞ, işte o CHP iktidarının yarattığı işçi derneklerinin demokrasi tarihimizdeki garip uzantısıdır.

'İLERİCİ' BİR PARAVANA

Sosyal demokratiğin Türkiye'deki talihsizliği, işte burada!

Handiyse tutuculaşmış, bürokrat ve aydın partisi CHP, ortanın epeyce sağından gelip, ortanın soluna sahip çıkıyor; (gerçek amacı, o sırada güçlenen TİP'i, yasa dışına itmektir ama, onu geç bir kalem); sosyalizmin S'sine yıllarca tahammül edememiş, halkı tabii işçileri de 'kara kalabalık' olarak görmüş, 'seçkinci' temayülleriyle; işçi sınıfı, artı sosyalizm demek olan, sosyal demokratiği nasıl benimseyebilecektir? Hadi benimsedi diyelim, halk yığınlarını, samimiyetine nasıl inandıracaktır?

Bildiğiniz gibi inandıramadı, gördüğünüz gibi inandıramıyor, inandıramayacaktır da! Çünkü onun elinde sosyal demokratiği, İnönü/Ecevit CHP'sinin, seçkinci/aalafranga (geçiş dönemi) aydınlar oligarşisinin, arkasına gizlendiği 'İlerici' paravana olmuştur. Halk bunu anlamaz mı? O halk ki, bu oligarşiyi tasfiye etmek için; 1950'den beri, her fiki sorulduğunda, olumsuz oy veriyor; bundan sonra mı, fikrini değiştirecek? Zaten işin, 1980'lere kadar uzamış olması; epeyce, bürokrasinin 'müdahaleleri' yüzündendir; biraz da, çabuk iktidar meraklısı bazı 'plâman devrimcilerin' -uçacakları göğü orada bulacaklarını sandıklarından, tatlısı solcularına, fazlıca kredi açması yüzünden! Yoksa 1977'de mi ne, yine buracıkta yazdığım gibi, 'geçiş dönemi' aydınları da, 'İlericilik' de; tarihin ırmağında zamanın salına binmiş, ağır ağır bizden uzaklaşmaktadır: orlara el sallıyoruz.

Vay canına! 'Seçim yazısı' oldu bu, bu!

ALİYARLARIN ÇİLESİ NE ZAMAN BİTECEK?

Hizmet-İş, İstanbul Şube Başkanı Muzaffer ÜNLÜ, Aliyar'ın yaralarını temizlerken

Aliyar ÇENKÇİ, milyonlarca alinteri döken işçi kardeşlerimizden biri...

Tarih, 4 Haziran 1987 ve Anayasa'sında eşitlik ve hukuk devleti ilkelerinin temel ilke olarak yer aldığı ülkemizde; Aliyar'ı patronu, ağzı-burnu kan çanağı olunca kadar dövüyor. Aliyar hakkını aramıyor. Çünkü, patron Coşkun SABAHOĞLU, Aliyar'ın ağzını-burnunu kırarken "C. Savcısı akrabamdır, istersen git." diyor.

Hizmet-İş Sendikası, İstanbul Kapıcı ve Kaloriferçiler Şube Başkanı Muzaffer ÜNLÜ-"Bağcıoğlu C. Savcısı, rapor gelince işlem yapılacak 10 gün sonra gel, demiş" dedikten sonra sözlerine şunu ekliyor: "Bütün basını Aliyar'la gezdim. İlgilenen olmadı. İlgili bakanlıklara telgraf çektim, cevap gelmedi. Çağdaş köle muamplesine tabi kapıcı işçi kardeşlerimden Aliyar'ın hali sadece bir örnektir. Horlanan, zulmedilen ve hatta kulağı kesilenler var..." diyordu.

Bir süre sonra, malum bir gazete "Ayar Efendiyi 4 Numara Çarptı" diye ale bir ağızla adeta Aliyar'ın onurunu bir I daha çiğniyordu...

Heyhat!.. Aliyar, milyonlara sadece bir örnek... Bir gün olur Coşkun Bey (!)lere de haddini bildiren, Aliyarların çilesini dindiren çıkar mı, acaba?

**BAŞKASI İŞÇİSİNİ EL ÜSTÜNDE TUTARKEN,
İZİM İŞÇİLER KARNİNİ BİLE DOYURAMIYOR**

Dayrak 2.4.307

En ucuz işçi Türkiye'de

Türkiye'yi "ucuz işgücü cenneti" ilan ederek yabancı firmaları Türkiye'de yatırım yapmaya çağıran Başbakan Özal'ın da dolaylı şekilde itiraf ettiği gibi Türk işçisinin durumu gerçekten hüznün verici. Bu konudaki bazı istatistik bilgileri aşağıda sunuyoruz.

ÜLKELER	SAATBAŞINA İŞÇİ ÜCRETİ	
ABD	: 12.88	Amerikan Doları
NORVEÇ	: 12.22	" "
BELÇİKA	: 11.73	" "
B. ALMANYA	: 9.60	" "
FRANSA	: 7.80	" "
İTALYA	: 7.66	" "
JAPONYA	: 6.75	" "
HONG KONG	: 1.75	" "
PORTEKİZ	: 1.53	" "
TAIVAN	: 1.50	" "
G. KORE	: 1.41	" "
TÜRKİYE	: 1.04	" "

**ASGARİ ÜCRETLE 1 KİLO SÜT ALMAK İÇİN BİR
İŞÇİ NE KADAR ÇALIŞIYOR? :**

ÜLKE	ÇALIŞILAN ZAMAN
F. Almanya	: 5 dakika
İngiltere	: 6 dakika
İtalya	: 9 dakika
ABD	: 3 dakika
Türkiye	: 60 dakika

**ASGARİ ÜCRETLE 1 KİLO ET ALMAK İÇİN
BİR İŞÇİ NE KADAR ÇALIŞIYOR? :**

ÜLKE	ÇALIŞILAN ZAMAN
Almanya	: 1 saat 18 dakika
İngiltere	: 1 saat 16 dakika
İtalya	: 1 saat 54 dakika
Japonya	: 2 saat 00 dakika
Türkiye	: 11 saat 20 dakika

**KAYNAK: ABD İŞ İSTATİSTİKLERİ
BÖLÜMÜ**

"Enflasyon bizi de perişan ett

16 yaşındaki anne Azize Tipi bir yaşındaki bebeği Adliye'de. Genç anne, "Bizi enflasyon mahvetti" der

**Aç kalan çocuğu
için bir şişe süt
caldı hapse atıldı**

Patronlar iş yasalarından memnun

"Mevzuat değişmesin"

İSK Genel Sekreteri Ka-

Hacı Sabancı'dan acı gerçek:

**"Bizde tek ucuz şey
işçi ücretleridir!"**

Adana Sanayi Odası Başkanı Hacı Sabancı, ülkemizde her şeye zam yapıldığını, ama işçi ücretlerinin yapılan zamlar karşısında yetersiz kaldığını söyledi.

ADANA- Adana Sanayi Odası Başkanı Hacı Sabancı, acattaki gerilemenin 1987

yılında da devam edeceği yönünde endişeler bulunduğunu söyledi.

"İhracat ve yatırımlardaki gelişmeler" konusunda dün

lar, daha önce verilen kararların hatalarını telafi edici noktalara ulaşmıyor. İhracatta yapılan revizyonlar yetersiz kalıyor. Hükümetin titizlikle

ILO Gündeminde Türkiye

Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO)'nun 73. Konferansı, Türkiye açısından oldukça önemli tartışmalara sahne oldu.

Bilindiği gibi ILO, Birleşmiş Milletler hünyesinde uzman bir kuruluş olarak dünya işçilerinin durumunu iyileştirmek ve dünyada sosyal adaletin sağlanması için faaliyet yürütmektedir. Tavsiye mahiyetindeki kararlar yanında, imzalayan ülkeler için bağlayıcı özellikli kararlar da alınmaktadır.

Alınan kararlardan bir çoğunu imzalamış bulunan Türkiye'de, sendikal hak ve özgürlüklerdeki kısıtlamalar, geçen yıl taahhüt mektubu verilmesi nedeniyle gündem dışı bırakılmıştı. Geçen bir yıllık süre zarfında olumlu bir gelişmenin olmaması sonucu bu yıl Türkiye, gündeme dahil edilmiş bulunmaktadır. Yani, Türkiye, alınan kararların uygulanmasını temin görevini yerine getiren Aplikasyon komitesi'nin sorularını cevaplamak zorunda kalmıştır.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı TAŞÇIOĞLU, Cenevre'ye hareketinden önce yaptığı açıklamada,

"Hepimiz biliyoruz, askeri hareket sonunda kabul edilen Anayasamızda ve Anayasamıza paralel çıkarılmış olan, iş hayatıyla ilgili, sendikal hak ve hürriyetlerle ilgili kanunlarımızda, o günlerin koşulları içerisinde çok haklı sebeplerden dolayı, bugün rahatça tartışılacak, birtakım yasaklar ve kısıtlamalar mevcuttur. Bu gerçeği "yok" farzetmek mümkün değildir ve doğru da değildir. Çünkü, Anavatan iktidarı olarak, biz sade sendikal hayatta değil, iş hayatımızda değil, siyasal hayatımızda da demokrasinin er veya geç, geçen kastım, imkânların el verdiği nisbet ve süre içerisinde demokrasinin yasaksız, kısıtsız, gerçek anlamda ve özellikle batılı anlamda, yurdumuza da yerleşmesinden yana olduğumuzu ifade ettik. Ama, fazla bir gayretkeşliğe lüzum yoktur." dedi.

Yapılacak çalışmalar hakkında bir takvim vermeyen, ILO'nun yüzü aşkın kararından birçoğunu Türkiye'nin imzalamış bulunduğunu belir-

ten TAŞÇIOĞLU açıklamasına şöyle devam etti;

"Tabii imza attığınız sözleşmenin de hesabını vermek zorundasınız. Bunun hesabını vermek de bize düştü. Uluslararası sözleşmelere imza attığınız zaman, bırakın Kanunları, Anayasamızda dahi bunlara aykırı maddeler getiremiyorsunuz. İşte atmış olduğunuz bu imzaların ki aslında ben faydasına inanıyorum neticesinde bugünkü tablo bizi son derece güç durumda bırakmaktadır. Anayasamızda, bu sözleşmeler ters maddeler var. Attığınız imzaları ihtiva eden sözleşmelere ters Kanunlarımız var. Bunlar, her sene ILO'ya giddiğinde gündeme geliyor. Şimdi, Kanun ve Anayasa değişikliklerine lüzum kalmadan, yapabileceklerimizi yaptık. Hatta, 1475 sayılı Kanunla ilgili tasarıyı Meclis Başkanlığı'na sunduk. Ama, bunlar itiraf edelim ki, köklü sendikal hak ve hürriyetleri sağlayacak nitelikte değil."

Bu arada konferans çalışmalarını esnasında, Türkiye'nin önümüzdeki bir yıllık dönem içerisinde gereken değişiklikleri yapmaması halinde, kara listeye giren ülkeler arasında yer alacağı belirtildi.

TRT İŞÇİLER VE KAPLUMBAĞALAR

Hak-İş, bir seri olarak başlattığı "emeğe saygı" toplantılarına devam ederken bir yandan da "yapılan çalışmaların değerlendirilmesi ve yeni hedefler tespiti" ile ilgili olarak Bölge Başkanları kurulu toplantılarını sürdürüyor. Haziran ayı başında İstanbul'da yapılan Marmara Bölge Başkanları toplantısından sonra 20 Haziran Cumartesi günü de Diyarbakır'da 14 ilden 200 kişinin katıldığı Bölge, Şube ve İl Başkanları toplantıları yapıldı.

Çok sayıda gazeteci ile TRT muhabirlerinin izlediği toplantıda söz alan Genel Başkan Sayın Necati ÇELİK, konuşmasına iki gün önce Avrupa Parlamentosunda alınan "ermenî raporu" ile ilgili kararı protesto ederek başladıktan sonra, yaklaşık bir saat, çeşitli meseleler üzerinde görüşlerini belirtti. Genel Başkan'dan sonra söz alan 25 kadar konuşmacı da çeşitli ülke meseleleriyle, sendikal sorunlar üzerine görüşlerini açıkladılar.

TRT Radyoları, ortak yayın yaptıkları saat 13.00'teki haber bültenlerinin ikinci sırasında Hak-İş'in Diyarbakır toplantısına yer verdi. Normal olarak TV'nin de 20.30 ana haber bültenlerinde yer vermesi bekleniyordu. Hak-İş'in faaliyetlerini merakla izleyen onbinlerce işçi, TV karşısına oturarak Hak-İş Bölge Başkanları toplantısını ve sonuçlarını öğrenmek istiyorlardı.

TV, saat 20.30'da Cumhurbaşkanı ve Başbakanın konuşmalarının ardından, Anadolu Basın Birliği, Barolar Birliği gibi kuruluşların ermenî raporları ile ilgili görüşlerine yer verdi. Sonra, illerden haberlere geçildi ve Hak-İş'le ilgili tek kelime yok. Belki şimdi söylesen işçiler bekleye dursun, TRT TV'si dış haberlere geçti ve ilki İngiltere'den; Londra Hyde parkta yapılan bilmem kaç km. uzunluğundaki sosisin ilginçliğinden, Fransa'da yetiştirilen kuşkonmazın enteresantlığına kadar geniş ve görüntülü haberin ardından Köyceğiz'e gelindi ve dakikalarca sahile yumurta bırakan kaplumbağaların sorunları ve yumurta bırakma sahnelerini görüntüledi.

TV'nin kapanış haberlerinde Diyarbakır toplantısına bir cümle ile yer vermesi ve sadece ermenî raporu ile ilgili bölümden bahsetmesi ise, işçileri hiç ilgilendirmiyordu.

Ermenî raporu ile ilgili sözler olmasa TRT'nin Hak-İş ve işçi meselelerine hiç yer vermeyeceğini düşünen işçiler şu soruyu Sayın Tunca TOSKAY'a soruyorlar: Köyceğizdeki kaplumbağalar kadar bizim haber değerimiz yok mu?

Yiğit TOE İşçileri Haklarını Söke Söke Aldılar

Öz Demir-İş Sendikamıza bağlı Gebze'de kurulu Türk Otomotiv Endüstrisi işyerinde Nisan ayı maaş ve ikramiyelerini alamayan 700 işçimiz üretimi durdurarak, açlık grevi eylemi yapmak suretiyle haklarını aldılar.

Daha önce OYAK tarafından işletilen fabrika 1982 yılında Ziraat Bankası'na devredilmek suretiyle kamu kuruluşu niteliği kazanmıştı. geçen beş yıllık süre zar-

fında yöneticilerin başarısızlığı ve siyasal iktidarı ilgisizliği yüzünden işyerindeki milyarlık tezgâhlar icra kanalıyla satışa çıkarılmıştı.

Öz Demir-İş Sendikamızca işçilerimizin ve işyerinin içerisinde bulunduğu durum yetkililere defalarca iletilmiş halde ilgilenilmemişti. En son 29 Nisan 1987 günü Cumhurbaşkanı, Başbakan, Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısına da durum telgrafla iletilmiş halde yine cevap alamamıştı.

Önceleri 1500 işçi çalışan bu işyerinde zaman zaman işletiltiler ve işten

ayrılmak zorunda bırakılmalar sonucu işçi sayısı 700'e kadar düşmüştü. 1986, Ekim ayında imzalanan ve 1986 Mayıs ayından itibaren geçerli olan TİS'in hakları da Ocak 1987'de ödenebilmişti.

Zulümün son halkası Nisan ayı maaşları ve ikramiyelerinin de ödenmemesi üzerine 15 Mayıs'tan itibaren işi yavaşlatma eylemi başlatıldı.

Bu arada 18 Mayıs günü Öz Demir-İş Sendikası Gebze Şube Başkanı **Sertif KAHRAMAN**, işyeri baştemsilcisi **İsmail BAYRAKTAR**, temsilci **Mehmet AYDEMİR** ve 5 işçi güvenlik kuvvetlerince gözaltına alındılar. Bunun üzerine işçilerin fabrikayı terk etmeyerek oturma eylemine başlamaları üzerine gözaltına alınan işçiler o akşam serbest bırakıldılar.

Yapılan eylemin, işveren ve polis tarafından kanunsuz olduğunun söylenmesi karşısında işçiler; "Biz köle miyiz? Hangi çağda yaşıyoruz?" diye karşılık verdiler.

İşçinin tek yumruk, bu kararı tavır, meşvesini verdi. 27 Mayıs 1987 günü işveren işçilerin birikmiş haklarını ve ikramiyelerini ödemek zorunda kaldı.

Ve bir kez daha ispatlanmıştı ki, işveren karşısında işçinin en önemli silahı birliğinin, çözemeyeceği sorun yoktu...

Bu anlamlı eylemin verdiği diğer çok önemli mesaj ise şuydu: Hakkını alan işçi aşk ve şevkle tekrar işine dört elle sarılmıştı. Yazıklar olsun, onurlu işçimizi yasal olmayan yollarla hak aramaya mecbur edenlere...

Uluslararası Sosyal Tarih Enstitüsü Başkanı Dr. E. J. Fischer Hak-İş'i ziyaret etti.

Hak-İş Konfederasyonu Genel Başkanı Necati ÇELİK'i 12.5.1987 günü konfederasyon genel merkezinde ziyaret eden Fischer, başkanı bulunduğu enstitü hakkında bilgi verdikten sonra geleceğe yönelik çalışmaları, Türkiye'nin sosyal tarihi ve Hak-İş ile ilgili dökümanların değerlendirilmesi konusunda isteklerini dile getirdi.

Genel Başkan Necati ÇELİK'te cevabi konuşmasında böyle bir faaliyetin başlatılmış olmasından duyduğu memnuniyeti dile getirdikten sonra konfederasyon ve bağlı sendikaları konusunda ve Türk Çalışma hayatının sorunlarıyla ilgili bilgi verdi.

Bu arada Hak-İş'in mevcut üye sayısının gelişme trendi karşısında takdirlerini belirten Fischer, önümüzdeki Ağustos-Eylül aylarında daha detaylı görüşme yapmak amacıyla geleceğini, teşekkür ve memnuniyetini iletti.

MEVZUAT

MEMURLAR VE İŞÇİLER İLE BUNLARIN EMEKLİLERİNE KONUT EDİNDİRME YARDIMI YAPILMASI HAKKINDAKİ 3320 SAYILI KANUNUN UYGULAMA YÖNETMELİĞİ

Bilindiği gibi anılan Kanun Resmi Gazete-
de 22.11.1986 tarihinde yayınlanmıştır. Biz de
Dergimizin Aralık 1986 ayı 8. sayısında Kanunu
tümüyle, burada "Mevzûat Köşemizde" yayın-
ladık. Kanunun 12. Maddesinde "Bu Kanunun
uygulanması ile ilgili hususlar bir yönetmelikle
düzenlenir" şeklindedir.

İşte bu Md. 12'ye dayalı olarak "Uygulama
Yönetmeliği" çıkarıldı. 19344 Sayılı 17.1.1987 ta-
rihli Resmi Gazetede yayınlanan Yönetmelik 37
maddeden ibarettir. Oldukça uzun bir metin
oluşturan yönetmeliğin, işçilerimizle yakından
ilgili maddesini köşemizin hacmine uygun bir
şekilde özetleyerek vereceğiz.

Genel hükümler **Md. 1 - 2** de yer almakta-
dır.

Amaç ve kapsamla ilgili **Md. 1**: "Bu Yönet-
melik, memurlar ve işçiler ile bunların emeklile-
rine konut edindirme yardımı yapılması hakkın-
da 3320 Sayılı Kanunun uygulama esaslarını
düzenlemek amacıyla hazırlanmış olup, yardı-
mın yapılma, nemalandırma ve kullanılmasına
na ilişkin esas ve usûlleri kapsar."

Tanımlar ve kısaltmalarla ilgili **Md. 2** de ya-
sa ve yönetmelik hükümlerinden faydalanacak
İşçiler; 10 veya 10 dan fazla işçi çalıştıran işyer-
lerinde bir hizmet akdine istinaden sürekli ola-
rak çalışan kişilerdir.

Yardıma ilgili genel esaslar **Md. 3 - 7** de
açıklanmıştır. **Madde 3'e** göre; bu yardımdan
faydalanacaklar arasında işçiler ile bağımsız ko-
nutu bulunmayan işçi emeklileri, taleplerine
bağlı olmaksızın yararlandırılır. İşverençe tah-
sis ve temin edilmiş konutlarda oturanlar, bu ko-
nutlarda oturdukları sürece bu yardımdan yarar-
lanamazlar (**Md. 4**)

Eşlere yapılacak yardım konusunu ayrıntılı
şekilde ele alan **Md. 5** de kural olarak yardım
yalnız aile reisine yapılmaktadır. Yardımdan ya-
rarlanan iki kişi evlenirse o zaman yardım aile
reisi eşe yapılmaya devam olunur. Her iki eş adı-
na yapılan yardım birleştirilir ve yardımlar top-
lam ancak bir konut için kullanılır.

Md. 6 Yardım miktarını aylara, sürelerle gö-
re düzenlemektedir. Miktar, Bakanlar Kurulunca
arttırılabilmektedir. Yardımın süresi ile ilgili **Md. 7**
de süre 180 ay olarak tesbit edilmiştir. Bu süre-
nin eksik kalan kısmı durumlara göre tamamlan-
makta, yardımdan yararlanırken ölen kişinin,
kalan süreye ait yardım hakkı, yardıma hak ka-
zanan eşi adına yapılır. Bu durumda geri kalan

süre için yardıma hak kazanan eşe yapılacak
yardım, eşin çalıştığı kurum, işveren veya sos-
yal güvenlik kurulunca yapılır. **Md. 8 - 10** da me-
murlara yapılacak yardım düzenlenmektedir.
Her ay maaş bordrosunda tahakkuk ettirilip ku-
rumunca ilgili yere yatırılacaktır. Para yatırımı
takip işiyle saymanlar görevlidir. İşleri kurumlar
yürütmektedir. İşe başlama ve işten ayrılmada
"am aylarda yardım başlar ve kesilir.

İşçilere yapılacak yardımı düzenleyen **Md.**
11 - 15 de özlü olarak; işyerinde işçi sayısı 10 ve
10 dan fazla ise işveren bu yardımı yapmak zo-
rundadır. Sayı 10 dan aşağı düşerse yardımı iş-
veren durdurur. Yeniden 10 veya fazla miktara
ulaşırsa yardıma tekrar başlar. 10 dan az işçi ça-
lıştıran işverenler isteğe bağlı olarak bu yardımı
yapabilirler. Vapmaya devam edebilirler (**Md.**

Üç katlı, dayalı döşeli villalara
25 bin lira kira ödüyorlar!

Milletvekilleri çok zor durumda!

TBMM Başkanlık Divanı parlamentelerin oturduğu villa-
lojmanların kiralarını yazın 25 bin 600, kışın ise yakacak
parası dahil 38 bin 800 lira olarak belirledi!

11) Yardım işleri işverence yürütülür. S. S. K. işlemleri takip ve nezaret eder. Konut edindirme yardımı bildirimini S. S. K. ca muhafaza edilmektedir. Her ayın yardımı takip eden ay sonuna kadar S. S. K. ya yatırılmaktadır. (Md. 12) İşçi işe başladığı tarihi takip eden ayda yardıma hak kazanır. Aynıldığı tarihi takip eden ayda da yardım kesilir. Çeşitli işyerlerinde çalışıp da yardımdan yararlanmış işçilerin süreleri S. S. K. ca birleştirilip takip edilmektedir. (Md. 13) Yardımın süresinde yapılmadığını hak sahibi işçiler takip edip S. S. K. ya bildirebilecekleri gibi S. S. K. da doğrudan bu işi takip edebilir. İşveren işyerini devreder veya intikal ettirirse, eski işyerinin yardım ve yardıma ait masraf ve gecikme zammı borcundan yeni işveren müteselsilen sorumludur. Bu hükmeye aykırı olarak yapılan sözleşmeler muteber değildir. (Md. 14) Konut edindirme yardımı bildirimini verilmesi durumunda işi takip S. S. K. ca olmakta yardım miktarı S. S. K. ca belirlenip işverenin borcu tasbit edilip kendisine tebliğ edilmektedir (Md. 15).

T. C. Emekli Sandığı Emeklilerine yapılacak yardımla bu konudaki işlemler Md. 16 - 18 arasında düzenlenmiştir.

S. S. K. emeklilerine yapılacak yardım ve işlemleri de Md. 19 - 22 arasında açıklanmıştır. Md. 19 da S. S. K. emeklilerine yapılacak yardım bağımsız konutu olmayanlaradır. Sigortalı bir işte çalışırken emekli olanlardan bağımsız konutu bulunmayanlara geri kalan süre için yardım S. S. K. ca yapılacağı, emeklilik isteminde bulunan işçi yardım açısından ne durum ve aşamada olduğunu S. S. K. ya bildirmek zorundadır. Yardımın kesilmesi, bilgilerin tutulması işi S. S. K. ca yürütülme zorundadır. (Md. 20) S. S. K. emekli aylığı kesilmeksizin ve Sosyal Güvenlik Destek Primi ödenmek suretiyle sigortalı bir işte çalışan emekli adına yardım, işverence yapılır. Yardım miktar ve işleri diğer işçilerinki gibidir. Aylığı kesilmeyen emekli işçinin çalıştığı yerde işçi sayısı 10 dan az ise o zaman onun adına yardım ilgili Sosyal Güvenlik Kuruluşunca yapılmaktadır. Emekliler de bu durumları, çalıştığı kurum ve S. S. K. ya bildirecektir. (Md. 21) S. S. K. ca yapılan yardımın kaynağı hazinedir. (Md. 22).

Sosyal Sigorta Sandıklarınca emeklilere yapılacak yardım ve bu konudaki işlemler; Md. 23 - 25 de düzenlenmiştir. Bunların da bağımsız konutu yoksa konut yardımı S. S. Sandıklarınca yapılmakta (Md. 23) yardımın yatırılması ve bilgilerin tutulması S. S. Sandıklarınca olmaktadır (Md. 24). S. S. Sandıklarınca yapılan yardımın mali kaynağı ilgili işveren kuruluşlarıdır (Md. 25).

Bankada tutulacak hesaplar ve yardımların değerlendirilmesi Md. 26 - 27 de düzenlenmiştir. Bu işlerle, tamamen Türkiye Emlak Kredi Bankası görevlendirilmiştir. Memurlar ve emeklileri için bir, işçiler ve emeklileri için de bir konut edindirme ve yardım hesabı oluşturulmuştur. Biriken para devlet tahviline, hazine bonosuna veya gelir ortaklığı senedine yatırılıp nemalandırılmaktadır. Gecikme faizleri de nema hesaplarına geçirilmektedir.

Yardımların kullanılmasına biçimi Md. 28 - 31 arasında düzenlenmiştir. Md. 28 Başvuru şartları ve istenilen belgeleri düzenlenmektedir. Yardımı hak kazanan kişilerden bağımsız konutu bulunmayanlar adına en az 18 ay süreyle, bağımsız konutu bulunanlar adına ise en az 36 ay süreyle yardım yapılmış olanlar gerekli belgelerle başvurabilecektir. Md. 29 da yardımların hangi konutlar için kullanılacağı açıklanmıştır.

Bu konutlar 75 m²'yi geçmeyen konutların 60 m²'leri içindir. Md. 30 da ise ödeme şekli gösterilmiştir. Yönetmeliğin 28. maddesindeki şartları taşıyanların başvurusu Türkiye Emlak Kredi Bankasınca incelenip ödenmesi ve ödeme biçimi kararlaştırılmaktadır. Yardım süresi 180 ay (15 Yıl) dir. Yardıma hak kazanmanın ölümü halinde, bu haktan mirasçılara yararlanmaktadır (Md. 31).

Çeşitli hükümlerin yer aldığı Md. 32 - 37 ise belli başlı şu konular vardır. Md. 32 de Kurumlar halen işçi ve memur alanları bildirmek zorunda oldukları gibi yeni aldıkları elemanları da en geç 15 gün içinde bildirmek zorundadırlar. Çalışanlar da kurumlarına bilgi formunu doldurup teslim etmek zorundadırlar. Md. 33 de yardımlara uygulanacak vergi muafiyetleri vs. yi düzenlemektedir. İşlemler K. D. V. ni gerektiriyorsa o ödenecektir, başkaca vergi yoktur. İşverenler ödedikleri yardımların gelir ve kurumlar vergisi matrahından indirirler. Yardım, kıdem tazminatı hesabında gözönünde tutulmaktadır. Md. 34 de Toplu İş Sözleşmesine konut yardımı konusunda herhangi bir hükümün konulmaması ve Toplu İş Sözleşmesiyle bu yönetmelik ile dayanağı kanun hükümlerinin değiştirilemeyeceği belirtilmiştir. Md. 35 de ise Sosyal Sigorta Sandıklarınca kuruluşların yardım ödeme şekli düzenlenmiştir. S. S. Kurumuna tabi olmayan bu kuruluşlar yardım işlemlerini bizzat kendileri yürütecek paraları T. Emlak Kredi Bankasına yatıracaklardır. İşverenleri de çalıştırdığı işçiler eline, yardımla ilgili bir belge verecektir.

Yönetmelik 1 Ocak 1987 de yürürlüğe girmiştir (Md. 36) ve Başbakanlık tarafından yürütülmektedir. (Md. 37).

YARGITAY

9. HUKUK DAİRESİ ÖZET : İş kazası

E. 1986/3466
K. 1986/5477
T. 27.5.1986

nedeniyle bedensel zarara uğrayan işçiye maddi tazminat verilmesi karar altına alınmışsa, Borçlar Yasası'nın 47'inci maddesi gereğince, manevi tazminat

de verilmesi uygundur.

DAVA : Taraflar arasındaki iş kazasından doğan maddi ve manevi zararın ödetilmesi devasının yapılan yargılaması sonunda; ilâmda yazılı nedenlerle gerçek-

Sayfa 15'den devam

ğini savunan Salim USLU, hazırlanan yeni sağlık yasa tasarsına sahip çıkılmasını da eleştirdi.

Sağlık hizmetlerinin özel sektöre devrinin sosyal faydaları sağlamak yerine çeşitli kesimlere haksız çıkarlar sağlayacağı ve uygulamanın sosyal devlet anlayışı ile de Türkiye tarihindeki milli devlet geleneğiyle de bağdaşmadığını söyleyen USLU, milli kültürü savunanların Selçuklu ve Osmanlı dönemindeki devlet ve vakıflar eliyle ücretsiz ve eksiksiz yürütülen sağlık hizmetlerinin hatırlanmasını istedi.

Nüfus planlaması konusundaki görüşlere tam olarak katılmadığını söyleyen USLU, Türkiye'nin hiç de üzerine düşmediği halde, karanlık Amerikan vakıflarıyla bu konuda işbirliği yapmasını da konduğunu söyledi.

Bu sırada söz alan Türk-İş Eski Eğitim Sekreteri Kaya ÖZDEMİR, Genel Başkanımız Sn. Necati ÇELİK'in % 10 barajının kaldırılması ile ilgili konuşmasına karşı çıkarak başka demokratik ülkelerde de bu tür barajın bulunduğunu söyledi. K. ÖZDEMİR, Salim USLU'nun Ortak Pazarı katılmamızı tasvip etmediği yolundaki konuşmasına da eleştirerek "Avrupa'daki işçilerimizin serbest dolaşımını istemiyor musunuz?" diye sordu. Nüfus planlaması ile ilgili olarak Hak-İş'in ithamının da haksız olduğunu ve kendilerinin büyük ve sorumlu öir işçi kuruluşu olarak iyi niyetli olduklarını söyledi.

Genel Eğitim Sekreterimiz Sn. S. USLU ise; toplantı sonunda ÖZDEMİR'e verdiği cevapta "Biz yurtdışındaki işçilerimizin serbest dolaşımına karşı değiliz, bunun tam aksine Avrupa'ya çöçpük olarak gönderilmemesine, Türk insanının yaban illerde hizmetçilik yapmasına karşıyız." dedi. Nüfus planlaması ile ilgili olarak da K. ÖZDEMİR'in belki iyi niyetli olabileceğini, ama yeni dolarlardan ve dolarları karşılıksız gönderenlerin niyetlerinden emin olmadıklarını söyledi.

leşen miktarın faiziyle birlikte davalıdan alınarak davacıya verilmesine ilişkin hükümün, süresi içinde duruşmalı olarak temyizden incelenmesi, davacı avukatınca istenilmesi üzerine gereği konuşulup düşünüldü:

KARAR : 1- Yapılan soruşturmaya, toplanan delillere, kararın dayandığı kanuni gerekçelere göre, davacının aşağıdaki bendin kapsamı dışında kalan temyiz itirazları yerinde değildir.

2- İş kazasında malûl kalan davacı da manevi tazminat istemiştir. BK'nin 47 inci maddesi uyarınca cismani zarara duça olan kimseye manevi tazminat verilebilir. Mahkemece, maddi tazminata karar verildiğine göre adalete muvafık suretle manevi tazminata da karar verilmesi gerekirken, bu davacı için manevi tazminata da karar verilmesi gerekirken, bu davacı için manevi tazminat isteginin reddedilmiş olması, usul ve yasaya aykırıdır.

Karar bu nedenle bozulmalıdır.

SONUÇ : Temyiz edilen kararın 2 inci benette yazılı sebepten davacı yararına BOZULMASINA, 27.5.1986 gününde oybirliğiyle karar verildi.

YARGITAY KARARI

BEDENSEL ZARARA UĞRAYAN İŞÇİYE, MADDİ TAZMİNAT VERİLİYORSA, MANEVİ TAZMİNAT DA VERİLMELİDİR.

SUPER EMEKLİLİK KANUNU VE GETİRDİKLERİ

1. GİRİŞ

Kamuoyunda süper emeklilik kanunu olarak adlandırılan, 506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu (SSK)'nun bazı maddelerini değiştiren, bazı ek yeni hükümler getiren, 3395 Sayılı Kanun 09/07/1987 tarihinde 19512 Sayılı Resmî Gazetede yayımlanmış oldu.

Kendilerine emeklilik hakkı getirilen, emeklilik süresini dolduranlar da yayımdan önce ve şimdi ellerinde dilekçeyle kurumlarına başvuruda bulunmakta ya da bulunup bulunmama konusunda oraya-buraya danışmaktadırlar.

Özellikle uygulamada ne gibi bir sonuç vereceği, ne kadar ilgi uyandıracacağı işçi ve işçi emeklileri aleminde ne ölçüde bir ferahlık getireceği herkesce merak edilmektedir. Biz, bir kısım yayım organlarının derhal bir karamsar ya da çok iyimser bir tablo çizmesi gibi bir yola girmeden bu kanunla temel olarak neler getirilmekte, ne amaçla bu kanun çıkarılmış olmakta, uygulamada neler olabilir? sorularının cevabı üzerinde duracağız.

2. AMAÇ

Değişen ve konulan hükümler, 1982 Anayasası'nda yer alan, "Devletin Temel İlkeleri"nden birisi de "Sosyal Devlet İlkesi"dir. Bu ilkenin gerçekleşebilmesi, kişiler arasında sosyal adaletin sağlanabilmesi için çalışanlar sınıfına ve bunların emekli, dul ve yetimlerine bil mâlî-ekonomik refah sağlamak temel amaç edinilmiştir. Gelişen ekonomik ve sosyal şartlar, sosyal güvenlik alanında yeni arayış ve anlayışlara neden olmakta, yasa koyucuyu yeni önlemler almaya zorlamaktadır.

İş yasalarına tabi çalışanlarla memur statüsüne tabi olanlar arasında emeklilik sonrasında bir paralellik sağlanması da bir başka amaç teşkil etmektedir. Bu ve benzeri amaçları gerçekleştirmek için 506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun;

Md. 3/II fıkrasına (D) bendi eklenmiştir. Halıcılık da bir ölçüde sigorta koluna alınmıştır.

Md. 26/1. fıkra değiştirilmiş, hastalık ve iş kazalarında işverenin sorumluluğu artırılmıştır.

Md. 32/ye bir fıkra (E) eklenmiş, yurtdışında tedavi imkanı genişletilmiştir.

Md. 78/1. fıkra değiştirilmiş, gösterge alt ve üst sınırına yeni tanım getirilmiştir.

Md. 79 değiştirilerek prim belgelerine açıklık getirilmiş, uygulamada daha işler bir prosedür konulmuştur.

Md. 81 de değiştirilmiş, ödenmeyen primler ve verilen cezalar için kurumca düzenlenecek belgeler icra da-

irelerince doğrudan işleme konulabilir nitelik kazanmıştır.

Md. 83 değiştirilmiş, resmî iş müteahhidlerinin teminat ve istihkaklarının prim borcuna karşılık tutulması kabul edilmiştir.

Md. 85 "İsteğe bağlı sigorta şartları" yeniden ve esaslı şekilde değiştirilmiştir.

Md. 89/1, 2 ve 3. fıkraları birleştirilerek değiştirilmiş, kaplıca, içmece tedavileriyle ayakta tedavi görenlerin giderleri yeniden düzenlenmiştir.

Md. 96 ya bir fıkra eklenmiştir.

Md. 130 daki Teftiş ve Teftiş Tutanakları daha etkin bir hale getirilmiştir.

Md. 140 değiştirilmiş, idarî para cezaları artırılmıştır.

2098 Sayılı Kanunla getirilen Ek Md. 1/II. bendi değiştirilmiş ve III ve IV. bentler eklenmiş, böylece yıpratıcı işler kapsamı genişletilmiş bir yılda 90 günlük ek yıpranma süresi uygulanacak iş sayısı artırılmıştır.

2422 Sayılı Kanunla eklenen Ek Md. 1 Katsayı ve gösterge tabloları hükmü, ek Md. 2 gösterge tesbit tabloları, üst gösterge tesbit tablolarıyla ilgili hükümleri, ek Md. 3 göstergelerin tesbiti hükmü değiştirilmiş, tamamen yeni bir şekle konulmuştur. Ek Md. 5 e bir fıkra eklenmiş, kamu kurumlarının SSK ya olan prim borçlarının 2 ay içinde Kuruma tediyesi zorunluluğu getirilmiştir.

İşbu 3395 Sayılı Kanun (Süper emeklilik kanunu) ile getirilen;

Ek Md. 1 ile refakatçi ve giderleri,

Ek Md. 2 ile prim hesabı ve yıllık kazanç ilişkisi,

Ek Md. 3 üst gösterge tablolarının tavan göstergesine göre hesaplanacak aylık ile ilgili hükümler getirilmiştir.

Yine bu kanunla 506 Sayılı SSK na eklenen geçici maddeler ise şöyledir;

Geçici Md. 1, SSK ya muhalefetten açılan davalar ve işlemlerle ilgilidir.

Geçici Md. 2, prim itiraz komisyonları ve görev süresinin bitimiyle ilgilidir.

Geçici Md. 3, yeni borçlanmalar ve ödeme biçimi,

Geçici Md. 4, ileriye doğru Beş yıl içinde emekli olacaklar ve bu kanundan yararlanmak isteyenler,

Geçici Md. 5, halen SSK emeklisi olanlar ve bu kanundanyararlanmak isteyenlerle ilgili ayrıntılı hükümler içermektedir.

3. KANUNDA TEMEL OLARAK NELERE YER VERİLMEKTE?

a) İş kazaları ve meslek hastalıkları sonucu işçi-işveren arası ihtilafları, tazminat sorumluluğunu çözüme kavuşturan, yargı yoluna gitmeyi azaltan hükümler.

b) Hastalık sigortası uygulamasında, yurtiçi ve özellikle yurtdışı tedavilerinde getirilen yeni kolaylıklar.

c) Çalıştırdıkları sigortalıların sosyal güvenliğini sağlayıcı ve işverenlerin, yükümlülükleri yerine getirmeye zorlayıcı hususlara yer verilmiştir. Sigortalının da bazı işleri takiplerine imkân sağlanmıştır.

d) Prim ihtilaflarının çözümünde idarî itiraz ve idarî yargı yolu öngörülmüştür.

e) Resmî işler yapan işverenlerin çalıştırdıkları sigortalı işçilerin primlerini tahsil için, iş sahibi idareye de uygulamada bazı yetkiler tanınmıştır.

f) İsteğe bağlı sigortalılıkta uygulamada görülen aksaklıkları giderici hükümler getirilmiştir.

g) Ödevini yerine getirmeyen işverenlere uygulanan para cezası yaptırım miktarları artırılmaktadır, tatbikata işlerlik kazandırılmaktadır.

h) Yasaya adını veren bir diğer yenilik de prime esas kazancın tesbitinde aylık ve yıllık gelir tablolarının tesbiti ve buna göre mükellefin ödemesi gerekli primleri yeni bir esasa bağlanmıştır. Özellikle yüksek ücretli kişilerin de yüksek ücretle emekliliği sağlanılmakta, emekliliğe özendirilmektedir.

4. YASAYLA GETİRİLEN ÖNEMLİ YENİLİKLER

a) 506 Sayılı SSK Md. 32 ye eklenen bir fıkrayla hasta sigortalının hastalığının anlaşıldığı tarihten önceki bir yıl içinde en az 180 gün hastalık sigortası primi ödemişse ve diğer bazı şartlar da yerine getirilmişse yurtdışında tedavisi mümkün olabileceği, refakatçisinin de masraflarının karşılanacağı imkânı sağlanılmaktadır.

b) 506 Sayılı SSK "Teminatın ve hakedişlerin prim borcuna karşılık tutulması" yan başlığını taşıyan Md. 83 de getirilen yeni önlemler ile devlet işlerini ihale yoluyla alıp yürüten işverenlerin çalıştırdığı işçilere ait malî yükümlülüklerini yerine getirmedeki kayıtsızlıklarını, işçilerin sigorta primlerinin ödenmemesi durumunda, devletçe, işverenin istihkakından veya teminatından re'sen kesilmesi cihetine gidileceği hükmü getirilmiştir. Böylece alacaklarını toplayamadığından batağa giden SSK kurullarıdır.

c) 506 Sayılı SSK Md. 85 tamamen değiştirilerek malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalarına isteğe bağlı olarak devam edebilmeleri için mükelleflere yeni hak ve ödevler getirilmiştir. Yılda prim ödeme süresi 360 güne çıkarılmış, derece ve kademeyi seçme ve primlerin 360 gün muntazam ödenmesi durumunda en çok bir derece yükseltilebilme hakkı tanınmıştır. Bir yenilik de primlerin aylık ödeme kural ve zorunluluğudur.

d) 506 Sayılı SSK na 2098 Sayılı Kanun ek Md. 1 ile getirilen hizmet yıpranma süreleriyle ilgili hükümler, kapsam bakımından genişletilmekte, yeni meslek kolları dahil edilmektedir. Matbu, gemi ve azot sanayi ve iş kollarındaki işçilere yıpranma süresi tanınmaktadır.

e) Katsayı ve gösterge tablolarının tesbiti işi tamamen Bakanlar Kuruluna bırakılmıştır. Göstergeler; derece ve kademeler halinde, gösterge ve üst gösterge tabloları şeklinde belirtilmektedir.

2422 Sayılı Kanun ek Md. 2 de

a) İş Kazaları ve meslek hastalıkları sigortası için,

b) Malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları için,

c) Özel sigorta sandıkları için

gösterge tesbit tabloları kriteri belirlendikten sonra bu üç bende yer alan hususlarda bir de "Üst gösterge tesbit tablosu" hükmü, yeniliği getirilmiştir.

Böylece her üç bende giren sigortalı için isteğe bağlı olarak ve üst göstergeden prim ödeme imkânı belirli bir süre ve şartlarda ödeme süresince o göstergeden emekli olma imkânı sağlanmaktadır.

f) 3395 Sayılı Kanunun geçici maddelerinde getirilen hükümler ise, daha çok yorum ve değerlendirmeye tabi tutulmaktadır. Şöyleki;

Geçici Md. 3 de çeşitli sanat ve fikir işçileriyle SSK kapsamına alınan diğerlerinin ileri yaştakilerinin emekli olma durumunda kanunun yürürlüğe girdiği 09/07/1987 tarihinden itibaren 6 ay içinde SS Kurumuna başvuracak, bir yıl içinde primini ödeyecektir. Bu şekilde geçmiş hizmetleri de sigortalı hizmete katılmaktadır.

1 Ocak 1988 tarihi itibarıyla emekliliğine 5 takvim yılından daha az süre kalanlar geçici Md. 5 e göre, üst-gösterge tesbit tablosunun tesbitiğe esas olan, sigortalının aylık talep veya ölüm tarihinden önceki beş takvim yılında üst gösterge tablosunun en yüksek göstergesi üzerinden hesaplanacak günlük kazançların beş yıllık tutarının yıllık ortalaması, maddede belirtilen oranlara göre tesbit edilmektedir.

5. PRİMLER VE EMEKLİ MAAŞLARI ÖRNEK LİSTESİ

En orijinal ve hareketlilik sağlayan Geçici Md. 5 hükmü ise; 506 Sayılı SSK na ve 991 Sayılı Kanuna göre emekli olanlar ile 09/07/1987 tarihi itibariyle emekliliğini isteyip de henüz işlemleri tamamlanmamış olanlardan gösterge tablosunun en üst göstergesinden aylık bağlanmaya hak kazananlarla ilgilidir.

Bu kişiler gösterge derece ve kademesini 6 ay içinde seçecek, başvuracak ve başvuru tarihinden itibaren borçlanmaya esas matrah üzerinden % 20 oranında prim ödeyecek, geçmişe ait en fazla kazancı üzerinden ücret alışını belgeliyecek, ... bu ve diğer şartlara göre borçlanabilmektedirler.

Bu tür emekli maaşı alanlara seçtiği derece ve kademe üzerinden beş yıllık prim tutarı hesaplanmakta, tebliğ edilmekte, her yılın primi o yılın sonuna kadar ödenmediğinde artık borçlanma hakkı, bir başka ifadeyle süper emeklilik hakkı düşmektedir.

Süper emeklilik imkânlarından faydalanmak isteyip de yasadaki şartları yerine getiremeyenler, primlerini vaktinde ödemişler, bu haklarını yitirmekte ve geçici Md. 5 e göre bir daha borçlanma yapamamaktadırlar. SSK ya göre, emekli olanlar, prim öderken vefat ederse geride bıraktığı hak sahipleri primlerini ödemek suretiyle bu yasanın sağladığı malî haklardan yararlanabilmektedirler.

Ödemeyi yarım bırakma durumunda geçici gösterge belirlenmekte ve buna göre, aylık bağlanmaktadır. Bu durumda geçici göstergenin cârî katsayı (memurlar için uygulanan katsayı) ile çarpım sonucunda bulunacak matrah üzerinden gösterge aylığı bağlanmaktadır.

Emekli maaşı alanlar, ilâve prim öderken almakta olduğu emekli maaşı bir kesintiye uğramadan ödenmeye devam edilmektedir. Tebliğ olunan borcun tamamı, süresinden önce ödendiğinde son ödemeyi takip eden aybaşından itibaren, kısmî ödeme yapanlara da ödemenin sona erdiği tarihi takip eden aybaşından itibaren geçici gösterge aylıkları bağlanmaktadır.

3395 Sayılı yasaya ve halen uygulanmakta bulunan (70) memur maaşı katsayısına göre ortaya çıkan tablo şöyledir:

Bu tabloda da anlaşılacağı üzere halen çalışmakta olanlar yüksek göstergelerden emeklilik talebinde bulduklarında gerek kendi prim payı, gerekse işveren prim payı artacaktır. Bir başka ifadeyle SSK mükellefinin maaşında fiilen azalma olacak, işveren de yeni malî yük altına girecektir.

Halen sigorta emeklisi olanların ise, yine ödeyecekleri prim farkı kadar maaşlarında bir düşme olacaktır. Bütün bunlar, hak sahibinin seçeceği gösterge, derece ve kademesine göre değişiklik arzedecektir. Her iki sınıf için getirilen bu külfetin karşılığı nimet ise, süper emeklilik maaşına hak kazanma olmaktadır.

6. EK VE GEÇİCİ MADDELERLE SAĞLANILAN HUSUSLAR

a) Yeni gösterge tablolarına göre, Sosyal Sigorta priminin işçi ve işveren paylarının artması sonucunda SSK nın gelirinde önemli bir artış olacaktır. Hangi kesimde olursa olsun SSK primlerinin en kısa zamanda kuruma yatırılması zorunlu hale gelmekte, aksi halde yüksek göstergeden emekli olma şansı yitirilmektedir.

b) Bu yeni sistemde prim kaçakçılığı da önlenilmek suretiyle hem maliye hem de SSK kazançlı çıkmaktadır. Şöyleki, bugüne kadar uygulanan sistemde yalnızca son 5 yılda prim artırılınca yüksek göstergeden emekli olunabiliyordu. Bu nedenle de daha önceki yılların ücreti işverence, fiilen ödendiğinden daha az gösterilerek hem vergi hem de sigorta primi kaçakçılığı yapılmıyordu. Halbuki yeni sistemde, işçi, yüksek maaştan emekli olmak, bu haktan yararlanabilmek için işvereni gerçek durumu bildirmeye zorlayacaktır. Zira yasa hükümünden de anlaşılacağı üzere, taban ve tavan gösterge tablosu tesbitinde gerçek ücretin günlük, aylık ve yıllık olarak bilinmesi zorunludur.

Yeni işe girenler için de durum aynıdır. Onlar da işin başından itibaren emekli oluncaya kadar işvereni gerçek ücreti brüt olarak Maliye Bakanlığı ile SS Kurumuna bildirmeye zorlayacaktır.

7. SONUÇ

3395 Sayılı Kanun ile getirilen yenilikler ve "Süper emeklilik" denilen imkân acaba sonuçta, bazı gazetele-
rin belirttiği gibi, süper adaletsizlik mi doğuracak? Yok-
sa emekli maaşı açısından SSK emeklileriyle Emekli
Sandığı emeklileri arasındaki aşırı maaş farkı asgarî dü-
zeye mi indirilmiş olacaktır? Bunu, uygulama ve zaman
gösterecektir.

Bize göre, anılan hükümler karşısında işçi-işveren,
işçi emeklileri şu anda bir kısım mâlî yükümlülükler altı-
na sokulmaktadır. SS Kurumunun gelirleri artırılmak-
ta, güvence altına alınmaktadır. Fakat külfet-nimet den-
gesi, kuralı sonucu her halde işçiler ve emeklileri, dul ve
yetimleri yararına atılmış bir adım olmaktadır. Görünen
odur ki, sunulan, gündeme konulan husus bir şekerli el-
ma değildir, işçi lehine atılmış bir yeni adım kabul etmek-
teyiz.

Bu yasayla beklenen bir diğer konu da yasa hük-
münden yararlanmak için emeklilik süresi dolanların
emeklilik talebinde bulunmaları sonucu açılacak iş sa-
halarına yeni işsizler yerleşmiş olacağından çok kısmî
de olsa işsiz sayısında, ülke genelinde bir azalma görü-
lecektir, yeni iş imkânlarına kavuşacaklardır.

HAK-İŞ Hukuk ve sosyal araştırma bürosu olarak
bu iyimser yorum içindeyiz. Umarız ki, "dağ fare doğur-
maz."

*yılmadan
dosdoğru...*

BORCLAR VE MAASLAR

Emekli aylığına esas kazanç	Üst gösterge	Aylık borç miktar	5 yıllık borç tutarı	emekli maaşı
448.000	6.400	70.000	4.200.000	224.000
441.000	6.300	68.600	4.116.000	220.500
434.000	6.200	67.200	4.032.000	217.000
427.000	6.100	65.800	3.948.000	213.500
420.000	6.000	64.400	3.864.000	210.000
413.000	5.900	63.000	3.780.000	206.500
406.000	5.800	61.600	3.696.000	203.000
399.000	5.700	60.200	3.612.000	199.500
392.000	5.600	58.800	3.528.000	196.000
385.000	5.500	57.400	3.444.000	192.500
378.000	5.400	56.000	3.360.000	189.000
371.000	5.300	54.600	3.276.000	185.500
364.000	5.200	53.200	3.192.000	182.000
357.000	5.100	51.800	3.108.000	178.500
350.000	5.000	50.400	3.024.000	175.000
343.000	4.900	49.000	2.940.000	171.500
336.000	4.800	47.600	2.856.000	168.000
329.000	4.700	46.200	2.772.000	164.500
322.000	4.600	44.800	2.688.000	161.000
315.000	4.500	43.400	2.604.000	157.500
308.000	4.400	42.000	2.520.000	154.000
301.000	4.300	40.600	2.436.000	150.500
294.000	4.200	39.200	2.352.000	147.000
287.000	4.100	37.800	2.268.000	143.500
280.000	4.000	36.400	2.184.000	140.000
273.000	3.900	35.000	2.100.000	136.500
266.000	3.800	33.600	2.016.000	133.000
259.000	3.700	32.200	1.932.000	129.500
252.000	3.600	30.800	1.848.000	126.000
245.000	3.500	29.400	1.764.000	122.500
238.000	3.400	28.000	1.680.000	119.000
231.000	3.300	26.600	1.596.000	115.500
224.000	3.200	25.200	1.512.000	112.000
217.000	3.100	23.800	1.428.000	108.500
210.000	3.000	22.400	1.344.000	105.000
203.000	2.900	21.000	1.260.000	101.500
196.000	2.800	19.600	1.176.000	98.000
189.000	2.700	18.200	1.092.000	94.500
182.000	2.600	16.800	1.008.000	91.000
175.000	2.500	15.400	924.000	87.500
168.000	2.400	14.000	840.000	84.000
161.000	2.300	12.600	756.000	80.500
154.000	2.200	11.200	672.000	77.000
147.000	2.100	9.800	588.000	73.500
140.000	2.000	8.400	504.000	70.000
133.000	1.900	7.000	420.000	66.500
126.000	1.800	5.600	336.000	63.000
119.000	1.700	4.200	252.000	59.500
112.000	1.600	2.800	168.000	56.000
105.000	1.500	1.400	84.000	52.500

(Tablo, sosyal yardım zammı dışında, 5 bin işgünü esas alınarak hazırlanmıştır).

Bağlı sendikalarımızın hızlı örgütlenme çalışmalarına koşut olarak eğitim alanında da yeni atılımlar içerisi-
ne girdikleri görülmektedir.

Öz Gıda-İş ve Hizmet-İş Gazeteleri yayın hayatını devam ettirirken Öz İplik-İş Dergisi'nin de bu kervana
katılması Hak-İş camiasını sevindirmiştir.

Öz Gıda-İş, Hizmet-İş gazeteleri ve Öz-İplik-İş Dergisi yayım ekiplerini tebrik eder, başarılar dileriz.

HAK-İŞ DERGİSİ

ÖZ GIDA-İŞ SENDİKASI

ZAFER EBK İŞÇİSİNİN

*** Bakanlık ve Birlikçiden sonra Mahkeme de zaferi onayladı**

*** Bakanlık ve Birlikçiden sonra Mahkeme de zaferi onayladı.**

Uzun süredir asılsız iddia ve dedikodularla sonuca varmaya çalışan Tek Gıda-İş, unutamayacağı bir tokat daha yemiş bulunuyor.

Genel Sekreter Salim USLU ve Genel Eğitim Sekreteri Zekeriya İLKİTOĞAN imzalarıyla işyerlerine gönderilen tamimde şu görüşler dile getiriliyor:

"EBK işyerlerinde Öz Gıda-İş Sendikası'nın çok belirgin olarak çoğunluğu sağladığı bütün işçiler tarafından ta başından itibaren bilinmektedir.

İstediğimiz ki, işçinin gönül rızasıyla verdiği bu çoğunluk karşısında Tek Gıda-İş saygılı olsun.

Konya dışında bütün işyerlerinde Öz Gıda-İş'te birlik sağlanmasına rağmen Tek Gıda-İş tarafından ısrarla mesele uzatılmak istenmiştir. İşsiz olarak işçilere bakılmak üzere çözülme ümitleri bu güne kadar boşa çıkmıştır.

EBK işçileri Öz Gıda-İş'te birlik olmaya kararlı olduklarını ve sonuna kadar bu kararda ısrarlı olduklarını göstermiştir. Öz Gıda-İş işçinin bu beklentisine layık olmaya çalışacaktır.

Bakanlık ve birlikçiden sonra Ankara 3. İş Mahkemesi de 22.6.2987 günü son duruşmayı yaparak Öz Gıda-İş'in yetkili olduğunu karar verdi.

Kararı hepimize hayırlı olmasını dileriz.

Sözleşme taslağının oluşturulması için çok ciddi bir çalışmayı başlatma hazırlığındayız. Bununla ilgili açıklamalar üyelerimize en kısa sürede ulaştırılacaktır.

İşyerlerinde Sendikamız adına görevli arkadaşlarımızın huzursuzluğa neden olacak her harekete engel olmak için gereken gayreti göstermesini rica ediyoruz."

EBK işçisini, Hak-İş olarak bu karar tavır ve başansından dolayı tebrik ederiz.

ÖZ GIDA-İŞ'E YENİ KATILAN İŞYERLERİ

- 1- Kavacak Menba Suyu ANKARA
- 2- Beşler un Fabrikası ERZURUM

- 3- Uşak Fırınları
- 4- Cepni Yem Fabrikası
- 5- Altınyağ Kombinaları
- 6- Uşak Yem Fabrikası
- 7- Adalar Çay Fabrikası
- 8- Risaş Çay Fabrikası
- 9- Akdeniz Yağları
- 10- Nevşehir Fırınları
- 11- Zonguldak Fırınları
- 12- Adana Ünilever-İş Fabrikası

TİS SÖZLEŞMESİ BİTEN İŞYERLERİ

- 1- Birlik Pazarlama Sanayi A.Ş.
- 2- Demirbaş Un Sanayii A.Ş.
- 3- Şekerci Osman Nuri
- 4- Şekerci Hacıbekir
- 5- İzmir Fırınları
- 6- Etsan (Apikoğlu Sucukları)
- 7- Halk Ekmek Fabrikası
- 8- Pradalim (Nestle) Çikolata
- 9- Kereviş Gıda Sanayii

*** Türkiye Süt Endüstrisi Kurumu'nun Türkiye genelinde 35 işyerinde çalışan yaklaşık 1500 işçisi Öz Gıda-İş Sendikası'nda örgütlenmesini tamamladı.**

*** Orta Anadolu'nun gıda işkolundaki en büyük işyeri olan Ankara Ülker (Anadolu Gıda Sanayi A.Ş.) işyerinde çalışan bin işçiden 870'i Öz Gıda-İş saflarına geçti.**

*** Öz Gıda-İş Çukurova'da gıda işkolunun tek temsilcisi olma yolunda.**

Marsa ve Paksoy'da işçinin iradesini hiçe sayan Tek Gıda-İş yetkililerinin yeni ve etkili bir tokat daha yemeleri an meselesi.

*** Yetki mücadelesi devam eden işyerlerinden Gaziantep'te kurulu Oba Makarna işyerinde de yetki Öz Gıda-İş'in.**

ÖZDEMİR-İŞ SENDİKASI 1.500 İşçiyi KAPSAYAN 14 İŞYERİNDE T.İ.S. İMZALADI

Aşağıda ünvanları yazılı işyerlerinde çalışan üye işçilere % 45 ile % 40 arasında değişen ücret zammı Sosyal yardımlarda da % 70'e varan artışlar sağlandı.

İŞYERLERİ:

Ras Elektronik A.Ş. / İZMİR - E.C.İ. Elektronik Cihazları İml. San. ve Tic. A.Ş. / İZMİR - TASAŞ Türk Ambalaj San. A.Ş. / MANİSA NASA Çelik Hasır A.Ş. / MANİSA - PET-NİZ Isı San. A.Ş. / İSTANBUL BİLGE TEKNİK A.Ş. / İSTANBUL

ELEKTROPIKAP San. ve Tic. A.Ş. / İSTANBUL TELS A.Ş. / İSTANBUL - SİMÇELİK Demir Döküm San. A.Ş. / İSTANBUL Eyüpoğlu Demir Çelik İşletmesi A.Ş. / GEBZE - SARDEMİR Çelik San. A.Ş. / GEBZE - ALKA San. İnş. A.Ş. / GEBZE - TERME Metal San. A.Ş. / SAMSUN GÜR-SER Elektrik San. Ve Tic. A.Ş. / ANKARA.

ALAMSAŞ - ALARKO İŞÇİSİ YAKINDA BAYRAM YAPACAK:

4 yıldır Alamsaş - Alarko A.Ş.

işyerinde ÖZDEMİR-İŞ ile Türk Metal Arasındaki yetki ihtilafı ÖZDEMİR-İŞ SENDİKASI'nın lehine çözümlenmek üzere. 400 işçinin çalıştığı işyerinde Türk Metal Sendikası'nın sadece 17 üyesi kaldı. Bu işyerinde ÖZDEMİR-İŞ SENDİKASI'nın başarısı, ALAMSAŞ-ALARKO işyerinde çalışan şanlı işçinin başarısı olacaktır. Bu, ÖZDEMİR-İŞ SENDİKASI'nın Türk Metal Sendikası'na karşı ne ilk, ne de son zaferi olacaktır.

TÜRK-METAL SENDİKASI'NIN SAHTECİLİĞİ KANITLANDI

İstanbul Tuzla'da kurulu Alamsaş-Alarka A.Ş. işyerinde çalışan bir grup işçinin Özdemir-İş Sendikasına üye bulunduğu halde, İstanbul 23. Noterliği'nce istifa etmiş ve Türk-Metal Sendikasına geçmiş olarak gösterilmeleri ve bu duruma Özdemir-İş Sendikası'na tespit davası açılması sonucu Kartal 2. İş Mahkemesi, Türk Metal Sendikası'nın sahteciliğine karar vermiştir.

Esas No: 1986/520 ve Karar No: 1987/258'de karar metnindeki ifade aynen şöyledir; Uyuşmazlık Alamsaş Alarka iş yerinde çalışan işçilerden bir bölümünün hem davacı Özdemir-İş hem Türk-Metal Sendikası'nın üyeleri olması ve bu arada üyelikten çekilme ve yeniden üye kayıtlarında noter belgelerinin gerçek dışı olduğu konusunda toplanmaktadır. Davacı

ci tarafın uyuşmazlık konusu yapılan işçilerden bir bölümünü duruşmada hazır etmiş hüviyetleri görülerek beyanları alınmış ve noter belgeleri gösterilerek hüviyetleri ile mukayeseleri yapılmıştır. Bunlardan İmam Aktaş, Farik Balta Ahmet Bayraktar, Coşkun Başköy, Şaban Çavuş, Hayrullah Ergen, Muzaffer Kuş Mehmet Meyrilli ve Mahmut Yazıcı'nın Özdemir İş Sendikası oldukları ve üyelikten çekilme fişleriyle Türk-Metal sendikasına kayıt işlerinin nüfus kayıtlarına göre gerçek dışı olduğu anlaşılmıştır. Bu şahısların nüfus hüviyet cüzdanlarındaki bilgiler ile Özdemir-İş Sendikasına ait üye kayıt işlerinin birbirine uyumlu olduğu anlaşılmıştır. Bu itibarla bu şahıslar için Türk-Metal Sendikası'na kayıt işlerinin gerçek dışı olduğu kabul edilmiştir.

ÖZDEMİR İŞ SENDİKASI ANKARA 1 NO'LU ŞUBE BAŞKANLIĞI'NA YENİDEN ABDURRAHMAN GENÇ SEÇİLDİ.

KONFEDERASYONUMUZA bağlı ÖZDEMİR-İŞ SENDİKASI'nın 1 Nolu Ankara Şubesi'nin 1. Olağan Genel Kurulu 21 Haziran 1987 Pazar günü yapıldı. Genel Kurulu delegeler dışında çok sayıda misafir ve işçi kitlesi izledi. Abdurrahman GENÇ yeniden Şube Başkanlığı'na seçildi. Diğer organlara da aşağıdaki işçiler seçilmiştir. Şb. Sekreterliği'ne: Mehmet YILDIRIM, Şb. Mali Sekreterliği'ne Mustafa KARAKULAK, Yönetim Kurulu Üyeliklerine, Hüseyin KUZZEY, Hüseyin KIZILTAŞ, Remzi YAYLACIOĞLU, Tür

kan YILMAZER, Nazım ERDOĞMUŞ ve Hasan ÖZ seçilmişlerdir. Denetim Kurulu Üyelikleri'ne: Mesut KAHRAMAN, Yusuf KUTLUGÜN ve Zahit KILIÇ seçilmişlerdir. Konfederasyon olarak seçilenlere şimdiden yeni görevlerini tebrik eder, sonsuz başarılar dileriz.

Hileli yollardan medet uman işçiyi sıkıntıya koymaktan başka hiçbir sonuca varamayan Türk-Metal Sendikası yetkilileri bir kez daha işçi nezdinde puan kaybına uğramışlardır.

Ayrıca, sahteciliğe alet olan ve Türkiye Noterler Birliği Disiplin Kurulu Başkanlığı'na (Esas No: 987/4, Karar no: 987/55) kendisine "uyarma cezası" verilen İstanbul 23. Noterliği'nin, mesleğinin onuruna yakışmayan tavır da işçilerce tepkiyle karşılanmıştır.

HİZMET-İŞ'E AKIN AKIN

Başta İzmir Belediyesi işçileri olmak üzere, Adıyaman, Tatvan, M. Kemalpaşa, Kullar, Ulaşlı, Gümüldür ve Döngel Belediyeleri işçileri gruplar halinde Hizmet-İş saflarına katılıyorlar.

Tüm engellere ve asılsız dedikodulara rağmen işçilerin kararlı bir şekilde Hizmet-İş'e yönelmelerinin başlıca nedeni, hak arama uğraşında sergilediği başarı grafidir. Bunun yanında yıllardır işçiye rağmen sendikacılık yapmaya çalışan sözde sendikacı patronların tutarsız ve teslimiyetçi tavırları da bu sonucun ortaya çıkmasında önemlidir.

Niksar Belediyesi ile İmzalanan T.İ.S. İleri Haklar Kapsıyor

Niksar Belediyesi ile Sendikamız arasında yapılmakta olan Toplu İş Sözleşme görüşmeleri anlaşma ile sonuçlandı.

1 Mart 185 tarihinden itibaren yürürlüğe giren Toplu İş Sözleşmesi 3 yıl süreli olarak imzalandı. İmza töreninde bir konuşma yapan Mahmut KÜPÇÜ "2,5 yıldır asgari ücret seviyesinde ücretle çalışan işçilerin sıkıntılarının az da olsa giderilmesinden büyük bir mutluluk duymaktayım, Toplu İş Sözleşmesinin taraflara yararlı olmasını diliyorum" dedi.

Akdedilen TİS'le ilgili işçilere sağlanan haklardan bazıları şunlardır.

Yakacak Yardımı Maaşla birlikte ödenmek üzere 185 yılı için 15.000.TL. 1986 yılı için 20.000.TL 1987 yılı için 30.000.TL Çocuk yardımı her ay ilkökul için 750.TL. Orta ve Lise için 1.000.TL.

Aile Yardımı: Devlet memurlarına ödenen miktar Yemek Yardımı: 1985 yılı için net her ay 13.350.TL.

1986 yılı için her ay 20.000.TL. 1987 yılı için her ay 30.000.TL net yemek yardımı.

Ücret Zammı: % 30-40 olarak tespit edildi. Ayrıca daimi işçilere günde 600.TL. Geçici işçilere günde 300.TL. sorumluluk zammı alındı.

Hizmet-İş, Şanlıurfa Şubesi 1. Olağan Genel Kurulu yapıldı. SELİM GÜL YENİDEN BAŞKAN SEÇİLDİ.

Hak-İş Konfederasyonu Genel Başkanı Necati ÇELİK ve bağlı sendikaların yöneticilerinden bir kısmının da katıldığı Hizmet-İş, Şanlıurfa Şubesi 1. Olağan Genel Kurulu çoşkuyla yapıldı.

Başkanlığa Selim GÜL'ün tekrar seçildiği genel kurula kalabalık bir işçi grubu iştirak etti.

İSTANBUL KAPICI VE KALORİFERCİLER GÜNÜ MUHTEŞEM OLDU

BİR GÜN OLSUN GÜLEBİLDİLER

İstanbul Kapıcı ve Kaloriferciler Şubemizin düzenlediği "Kapıcı ve Kaloriferciler Günü" çok sayıda işçinin ve misafirlerin katılımıyla çoşkuyla ve heyecanlı geçti.

Muhteşem güne, Hak-İş Konfederasyonu Genel Başkanı Necati ÇELİK, Genel Başkanımız Hüseyin TANRIVERDİ, Genel Sekreter Yardımcılarımızdan Halil SÜNGÜ ve Abdurrahman BAKLA, Genel Denetim Kurulu üyelerimizden Mehmet GÖZGÜ, İsmail SEZEN, Konya Temsilcimiz Mustafa TAŞTEKİN'in yanı sıra Öz İplik Sendikası Genel Başkanı Mehmet ER ve Yönetim Kurulu Üyesi Hasana AKPINAR, Öz Gıda İş Sendikası Yönetim Kurulu Üyesi Murat DEMİR katıldılar.

Günün önemini bir açış konuşmasıyla belirten İstanbul Kapıcı ve Kaloriferciler Şube Başkanımız Muzaffer ÜNLÜ, yaptığı konuşmada ezilen insan kapıcıların sorunlarını dile getirdi.

Daha sonra Hak-İş Genel Başkanı Necati ÇELİK, kürsüye davet edildi.

Genel Başkan Necati ÇELİK konuşmasında "her türlü ayak işinde kullanılan kapıcı ve kaloriferci kardeşlerimizi asrın kölesi olmaktan kurtaracağız" dedi. Kapıcı ve

kalorifercilerin sorunlarını yakından takip ettiklerini belirten ÇELİK, "Sizler elleri öpülesi insanlırsınız" diyerek sözlerini tamamladı.

İş kolumuzda kanayan bir yara olan kapıcıların sorunlarını dile getiren Genel Başkanımız Hüseyin TANRIVERDİ, ülkemizde kapıcıların haklı görüldüğünü belirtti.

Genel Başkanımız TANRIVERDİ "Hizmet-İş zalimin ve mazlumun olmadığı İleri ve müreffeh bir Türkiye inancıyla faaliyet gösteren bir işçi kuruluşu olarak, kendiliğimize terk edilmiş, bu mazlum kapıcı işçilerine de hizmet vermeyi kendisine şeref addedmiştir." dedi.

Kapıcılar Gününe katılan diğer misafirler de çalışma hayatıyla ilgili konularda görüşlerini açıkladılar.

ÖZ-İPLİK-İŞ SENDİKASI ÇİĞ GİBİ BÜYÜYOR

Kurulduğu gündenberi Hak-İş Konfederasyonu'nun en hızlı büyüyen sendikalarından biri olma özelliğini sürdüren Öz-İplik-İş Sendikası'nın üye sayısı her geçen gün daha da artmaktadır. Öz-İplik-İş Sendikası bir yandan toplu iş sözleşmeleri imzalar ve toplu sözleşme görüşmelerini devam ettirirken diğer yandan yetkili olduğu yerlerde Teklif'in bir tek üyesi bulunmadığı halde yaptığı haksız itirazlara karşı hukuki mücadelesini yürütmektedir. Bu arada sistemli ve hızlı bir tempoyla teşkilatlanma faaliyetlerinde bulunarak birçok işyerinde yaptığı üye kayıtlarıyla çoğunluğu sağlamayı başarmaktadır. Özellikle Teklif'in oyalayıcı, baskıcı ve işçi haklarını gözden çıkaran sendika anlayışından bıkan ve yeni çözümleri arayan işçiler akın akın Öz-İplik-İş çatısı altında toplanıyorlar.

Türk-İş Konfederasyonu ile birlikte Teklif sendikasının da genel başkanlığını yürüten Şevket Yılmaz'ın Türk-İş'in de imkanlarını kullanarak yaptığı engellemeler, her türlü yalan, hile ve yıldırma çabalarına karşı işçiler Öz-İplik-İş sendikasında toplanmaktan vazgeçmiyorlar.

Özellikle son üç ay içinde yoğunlaşan bu çalışmalar işçiler arasında büyük bir hüsnü kabul görmektedir.

Bu üç ay içerisinde Öz-İplik-İş Sendikası İzmir'de kurulu Tarış İplik Fabrikasında yaptığı kayıt faaliyetleri ile işyerinde çalışan işçilerin yarısından fazlasını üye kaydederek çoğunluğu sağlamış durumda. Yürürlükteki sözleşmenin bitiminden sonra yetki talebinde bulunacaktır.

Genel Başkan Mehmet ER, TİS imzalarken

Çorlu'da kurulu Çan İplik San. ve Tic. A.Ş. ile Manisa'da kurulu Nasa Tekstil Konfeksiyon San. Tic. A.Ş.'inde kesin yetki alınmış olup Toplu İş Sözleşmesi çağırısı yapılmıştır. İstanbul'da kurulu Bebe-Pan Örme san. ile Fibroteks Dokuma San. ve Tic. A.Ş.'inde de en kısa zamanda toplu sözleşme görüşmeleri başlatılacaktır.

Bunların dışında İstanbul'da kurulu Üniteks Boya Apre Sanayii A.Ş. ile İpek İdrofil Pamuk San. ve Tic. A.Ş. Toplu İş Sözleşmeleri imzalanmıştır. İpek İdrofil işyerinde çalışan işçiler bu sözleşmeyle % 35 + 11.500.-TL. ücret artışı elde ederken ikinci yıl için seyyanen 30.000.-TL. zam aldılar.

Aynı şekilde Gaziantep'te kurulu bulunan Gülsan Kauçuk Sanayii ve Tic. A.Ş.'inde çalışan işçilerin çoğunluğu sağlanmıştır. İşverenin bütün baskılarına rağmen işçiler büyük bir kararlılıkla üye olmaya devam etmektedir. Yine İstanbul'da kurulu bulunan Kapsan Kapitone Kırkor Kostek ve Adı Kom. Şti.'ndeki faaliyetler yetki talebi aşamasına gelmiştir.

Bu arada yetkisi alınan ve hiç üyesi bulunmadığı halde Teklif tarafından itiraz edilen Sema Makina Halıları İmalatı Alım-Satım A.Ş. (Isparta) Marmis Modern İplik ve Dokuma Fab. (K.Maraş), işyerlerinde hukuk mücadelesi sürdürülmektedir.

ÖZ İPLİK-İŞ YALOVA ŞUBESİ GENEL KURULU YAPILDI.

MUSA İPEKÇİ ŞUBE BAŞKANI SEÇİLDİ

ÇELİK: ÇALIŞMA YASALARI BU HALİYLE GERİYE GİDİŞİ SİMGELEMEKTEDİR

Öz İplik-İş Sendikası Yalova Şubesi'nin Genel Kurulu 28 Haziran 1987 günü Yalova Ergün düğün salonunda yapıldı. Hak-İş Genel Başkanı Necati ÇELİK'in yanı sıra Genel Eğitim Sekreteri Salim USLU, Mali Sekreter Mustafa ELVEREN, Öz İplik-İş Sendikası Genel Başkanı Mehmet ER, Genel Sekreter Halil AKÇAY, Genel Teşkilatlanma Sekreteri Vakkas SÖYLEMEZ, Genel Mali Sekreter Yusuf ENGİN, Öz Demir-İş Genel Teşkilatlanma Sekreteri Mustafa ATLI, Genel Mali Sekreteri Eyüp KARADERİLİ ve Hizmet-İş Sendikası Genel Sekreteri Mahmut ARSLAN'da Genel kurula katıldılar.

Şube başkanı Musa İPEKÇİ'nin açış konuşmasından sonra söz alan Hak-İş Genel Başkanı Necati ÇELİK, "Mevcut sendikal hak ve özgürlükler, demokrasiyi hiçe sayar niteliktedir. Bu mevzuat emek ve alın teri mücadelesine en büyük engeldir." dedi. Öz İplik-İş Genel Başkanı Mehmet ER'de söz alarak Sendikal faaliyetler ve sorunlar üzerinde durdu. Diğer konuşmacılar genelde sendikal sorunlar ve mevzuat çıkması üzerinde görüşlerini açıkladılar.

Divan Başkanlığını Halil AKÇAY'ın yaptığı Genel Kurulda yapılan seçim sonuçlarına göre Musa İPEKÇİ yeniden şube başkanlığına gelirken Yönetim Kurulu üyeliklerine

ÖZ AĞAÇ - İŞ AĞAÇ, SUNTA, MOBİLYA VE MANTAR SANAYİİ İŞÇİLERİ SENDİKASI

Öz Ağaç-İş Sendikası Genel Başkanı Abidin ÖZKARAASLAN: MKE İŞÇİSİ ZORU BAŞARDI

Özkaraaslan dergimize verdiği yazılı demeçte şöyle dedi;

"Sendikamızın teşkilatlanma ve T. İ. Sözleşme çalışmalarını yoğun bir şekilde devam ettirmektedir.

Ağaç-İşçisinin bulunduğu bütün bölgelerden çok yoğun talepler gelmektedir.

Yoğun talep zannediyorum İşkolu-muzdaki diğer Sendikaların ilgisizliğinden kaynaklanmaktadır.

Çalışanlar çok zor şartlar altında hayatlarını idame ettirmeye zorlanmaktadır.

Mevcut kanunlarla Çalışma hayatı ve çalışanların sıkıntısını azaltmak mümkün değildir.

İstisnaları tenzih ederek malesef bir çok işveren işverenlik değil eşkiyalık yapmanın gayreti içerisinde.

Varolan işsizlik korkusu nedeniyle, zor şartlarda bulunduğu işini kaybetme korkusu ile ve işverenlerin baskısı nedeni ile çalışanlar kanuni haklarını kullanamamanın sıkıntısını çekmektedir.

Kanuni haklarını kullanma cesareti gösterenler ise mükafat olarak işten atılmaya mahkum edilmektedir.

Bütün bu sıkıntılara rağmen haklı mücadeleyi sonuna kadar götürmeye kararlı olan çalışanlar tebrike şayan gayretler göstermektedir, ve yine 1984 yılı başından buyana Sendikal sıkıntılan aşma gayretinde olan M.K.E.K. Ağaç Sanayii Ürünleri Fabrikasında 2. dönem T. İ. Sözleşme yetkisi Sendikamıza verilmiş, alının tespit yazısına işyerinde çalışan işçilerin Tespit yazısına itiraz edilmeme isteği ısrarlarına rağmen aşılamamıştır. Ve Ağaç-İş Sendikasıncı itiraz edilmiştir. Aynı Sendika 1985 yılı içerisinde Çalışma ve Sosyal Güvenlik bakanlığı tarafından kendilerine verilen yetkisizlik yazısına da itiraz etmiş ve itiraz etmeyi itiyat haline getirmişlerdir.

İşyeri Çalışanlarının Kurban Bayramını aşgari sıkıntılarla geçirme özlemi ortadan kaldınmıştır.

Ve yine aynı sendika Sendikamız aleyhinde Sahtecilik davaları açarak olayları saptırmaya çalışmakta ve kesinlikle sahtecilik olmadığını bilmelerine rağmen sırf üyelerine birşeyler anlatabilmek ve maksatlı tutumlarını devam ettirmek niyetiyle çalışanları adli ve idari makamları oyalamaya ve meşgul etmeye çalıştıkları zaman içerisinde ortaya çıkacaktır.

M.K.E.K. Ağaç-Sanayi Ürünleri Fabrikasında Çalışan ve karşı sendika üyeleri Çoğunluğu ile Sendikamıza gelmişlerdir.

M.K.E.K. kurumu Ağaç Sanayi Ürünleri Fabrikası İşyerinde Çalışan işçilerin sıkıntılarının biran önce çözülebilmesi için azami gayret gösterilmekte ve çalışanların birlik beraberlik içerisinde, mutlu günün özlemi ile mahkeme neticesini beklemelelerini ve tüm çalışanların birbirlerini desteklemek, birbirlerine gönülden sarılarak Soframızı gidecek aş ve ekmeği artırma gayretinin hep birlikte gösterilmesi halinde neticeye gidilebileceğini hatırlatmak isterim."

Adres Değişikliği

Öz Ağaç-İş Sendikası
Necatibey Cad. 25/23
Tel : 229 40 15
Sihhiye / ANKARA

Musa İPEKÇİ (Şube Başkanı)
Şükrü UCAR (Şube Başkan Vekili)
Murat YILDIZ (Şube Sekreteri)
Süleyman DOĞRU (Şube Teşkilatlanma Sekreteri)
Muhsin CESUR (Şube Eğitim Sekreteri)
Hakkı GÜNGÖR (Şube Mali Sekreteri)
İker ÖZKAN (Şube Yönetim Asil Üyesi)
Behçet DİLBER (" " " ")
Altan OTSAR (" " " ")

seçildiler.

Hak-İş yeni şube yönetimine başanlar diler.

Genel kuruldan bir görüntü

Alinteriyle

SENDİKAL BİRLİK YA DA KUYRUKÇULUK

Çalışma hayatı gittikçe renkli ve çok sesli olmaya başladı. Zoraki de olsa grevler yayılırken işverenlerin yasal destekli grev kırıcılıkları sürüyor. Sendikal faaliyetler ihbarsız, tazminatsız, fesihlerle engellenirken, Toplu Sözleşme yapabilme mutluluğuna erişebilen işçiler, işverenlerin ve Hükümetin baskıcı soluşunu her an enselerinde hissederek yaşıyorlar. Yılgınlığın ve şaşkınlığın kurumsallaştığı Türk-İş'te ise ateşli eylemciler, sıcak yaz günlerinin deniz serinliğinde gevşeme eylemleri yapıyorlar.

Çalışma hayatı renklendikçe, işçiler kendi örgütlerine yığıtçe sahip çıkmaya başladıkça, 6 yıldır kış uykusunda yatan köstebekler yavaş yavaş kafalarını deliklerinden çıkartarak dâhiyane veda bilimsel tetvalar vermeye başladılar.

Son günlerin en çok konuşulan ve sürekli gündemde tutulan konusu "Sendikal Birlik"tir. Nedir, Sendikal Birlik?

1946 sonrası hızla yaygınlaşan Sendikal faaliyet ilgilileri tedirgin etmiş, Türk-İş'in oluşumu ile bu hareket kontrol altına alınmıştır. Devlet kontrolündeki güdümlü sendikacılık, grevdeki sendikaları ve işçileri kinamaktan toplumsal anlaşmalara varan sarılık ve giderek yasakçı anayasa ve yasalara alkış tutan teslimiyetçi bir yapı kazanmıştır. Bu haliyle bir olumsuzluk tablosu olan Türk-İş içinde düzenin bekçiliğini yapma görevini üstlenenler arttıkça, işçi hareketinin ileri ve yeni oluşumlarına Türk-İş analık yapmak zorunda kalmıştır. **HAK-İŞ** böylesi bir süreç içinde doğan yeni ve ileri sendikacılığın simgesi olmuş, akla-kara ayırılmıştır.

Eylülüzmin Sendikal politikası, yalnız TÜRK-İŞ'in olduğu, bunun dışındaki işçi irade ve inisiyatifi bastırıldığı icazetli ve tek tip sendikacılığın ikamesi olmuştur. Bu zorunlu ve fiili politikaya boyun eğmeyen işçiler, tıpkı öncelerde olduğu gibi kendi inisiyatifleri ile kendi teşkilatlarına sahip çıkmayı yeğlemişlerdir. İşçilerin bu tercihi ile gelişerek güçlenen HAK-İŞ, demokratik işlevini yasal, parasal ve sayısal olumsuzluklara rağmen kamu sektöründe başlattığı ilk grevlerden, yeni eylem biçimlerine kadar işçi hareketinin önderliğini en cesur şekilde yerine getirmiştir.

Tüm bunlara rağmen sendikal birliği, işçiler haydi Türk-İş'e diyerek istismar etmek Eylülüzmin oluşturmak istediği yönelişe yardımcı olmak demektir.

"Haydi Türk-İş'e" demek geriye dönüştür, işçi hareketinin yıllardır verdiği mücadeleyi ve katettiği mesafeyi "yok" saymaktır.

İşçilerin ufkunu, TÜRK-İŞ'in basiretsizliği ile sınırlandırmak, Türk-İş'te bir koltuk kapabilmek uğruna yapılan silik ve sinsî bir kuyrukçuluktur.

Hele de işçilerin Türk-İş'te toplanmasına Balfe gibi yabancılar da maddi destekler sağlama vaadinde bulunuyorlarsa... Türk-İş'te sendikal birlik parolasına Türk işçisinin itibar etmediğini ve asla etmeyeceğini herkes iyi bilmelidir.

Türk işçisinin HAK-İŞ'e gösterdiği ilgi sevgi ve destek, işçilerin salt bir örgütte birlik sorunları olmadığının açık delilidir. Esas sorun; Eylülüzmin işçimize şırınga ettiği geçici yılgınlık ve uyuşukluğun bir an önce atılabilmesi, bundan istifade eden Türk-İş'teki Sendikal bürokrasinin ve sendika ağalılığının kırılmasıdır.

Salim Uslu

İSTANBUL'DA İŞÇİ EYLEMLERİ

İşverene Karşı Birleşen Ünilever İşçisi Haklarını Korumayı Başardı

İstanbul Bakırköy'de kurulu bulunan Ünilever-İş (Sana-vita) fabrikasının Çorlu'ya taşınma çalışmalarıyla ilgili olarak işverence 200'den fazla işçinin tenkisata tabi tutulmak suretiyle işten çıkarılmak istenmesi tepkiyle karşılandı. Ünilever grubuna bağlı tüm işyerlerinde çalışan işçiler iki gün süreyle yemek boykotu yaptılar. 1 Temmuz 1987 günü de ÖZ GIDA-İŞ Genel Teşkilatlanma Sekreteri Ağah KAFKAS İstanbul'da bir basın toplantısı yaparak işverenin bu tutumunu kınadı ayrıca; Ünilever grubuna bağlı tüm işyerleri temsilcileriyle birlikte işyerine bir de siyah çelenk bıraktılar.

Ve aradan kısa bir süre geçmişti ki, işveren tenkis karardından vazgeçmiş. Ünilever işçisinin örnek birliği meyvesini vermişti.

İSTANBUL KAPICILARI HAYKIRDI

BU ZULÛM BİTSİN ARTIK

Aliyarların çilesi ne zaman bitecek diyorduk ki, yeni bir içleracısı olayın daha haberini aldık.

Göztepe'de meydana gelen olayda Emekli Astsubay Turan BİKTİM, karısına sigara almadığı için apartman kapıcısı Ahmet KAPLAN'ı tabancayla vurmuştu.

Bu arada İstanbul Kapıcı ve Kaloriferçiler Şube Başkanı Muzaffer Ünlü yaptığı açıklamada olayı şiddetle kınadı ve "Bizi hak aramada kanunsuzluğa zorlamasınlar yetkililer artık bu zulümleri görsünler ve son versinler." dedi.

Bu insanlık adına utanç verici olay artık sabırları taşırdı ve yüzlerce kapıcı Ahmet KAPLAN'ın koma halinde tedavi gördüğü Göztepe SSK Hastanesinin önünde toplandılar. Ve buradan olayın olduğu apartmana kadar yürüyerek işvereni protesto amacıyla bina önüne siyah çelenk koydular.

HAK-İŞ ATAKTA

5 Nisan 1987 - KAYSERİ
Emeğe Saygı 1 Toplantısı

6 Haziran 1987 - İSTANBUL
Marmara Bölgesi
Başkanlar Toplantısı

20 Haziran 1987
DİYARBAKIR
Güney-Doğu Anadolu
Bölge Başkanlar Toplantısı

*Ezilen,
Sömürülen,
Alınlarıyla alay edilen,
YİĞİT İŞÇİM!*

HAK-İŞ EMEĞE SAYGI II

*Toplantısına katıl, Katıl ki, daha
gür olsun sesimiz. Ve yankılsın bütün
duymak istemeyen kulaklarda...*

Tarih : 19 Temmuz 1987 (Pazar) Saat : 10.00
Yer : Millî Eğitim Gençlik ve Spor Müdürlüğü
Eğitim Araçları Salonu (Anafartalar Mahallesi)
MANİSA